

SOCIALISTISK • INFORMATION

Egypten:

Valget

– kun en del af kampen

Læs også om:

Nej til Europagten

Krig, imperialisme og FN

Marx og 1.internationale

Arabisk forår, militær intervention og FN

Året 2011 var begivenhedsrigt. I overskrifter, arabisk forår, euro-krise, demonstrationer og strejker i mange europæiske lande, bevægelser imod finanskapitalen, valg i Danmark. Opgøret med diktaturet i Mellemøsten og Nordafrika var epokegørende og løfterigt. Men situationen er stadig meget uafklaret i de fleste lande: Egypten med et valg, der ser ud til at bringe det muslimske broderskab til magten, samtidig med et militær, der fører sig voldsomt og voldeligt frem mod demonstranterne. Læs artiklerne side 3 og 6. Syrien hvor situationen er endnu mere dystre, med fortsat voldsom undertrykkelse af demonstranter og opposition med store dødstal til følge. Der tales om militær intervention fra vestligt militær. Det må venstrefløjen forholde sig til i lyset af erfaringerne fra Libyen. Artiklen på side 9 bringer nogle synspunkter på det spørgsmål. Ikke fordi det nødvendigvis er de endegyldige svar, debatten må gerne fortsætte.

Spørgsmålet om militær intervention har banket liv i en gammel debat på venstrefløjen. Hvad er FN, og hvad kan organisationen bruges til? Det skal i den kommende tid diskuteres i Enhedslisten. Det har også været diskuteret i Socialistisk Arbejderparti, der havde emnet oppe på sit landsmøde 7-8 januar. Læs dokumentet »FN's rolle i krig og imperialism« på side 27.

De øvrige vedtagelser på landsmødet vil blive trykt i et senere nummer af SI, samt lagt på SAP's hjemmeside: www.sap-fi.dk

Til slut vil vi udover at ønske god læselyst opfordre til at give et økonomisk bidrag – stort eller lille – til SI, både det trykte magasin SI og webmagasinet www.socialistiskinformation.dk.

REDAKTIONEN

Støt
Socialistisk Information !

Bidrag til Socialistisk Informations Indsamling kan indsættes på giro 906-3366 eller overføres via netbank til reg.nr. 9570, konto 9063366.

Kvartalsmagasinet **SOCIALISTISK • INFORMATION** udgives af SAP (Socialistisk Arbejderparti) – Dansk sektion af Fjerde Internationale.

SOCIALISTISK • INFORMATION redigeres og layouts af et udvalg bestående af: Åge Skovrind (Ansv.), Svend Vestergaard Jensen, Nina Trige Andersen, Jørgen Holst, Janus Noack, Bjarke Friberg, Martin Mørch, Bodil Olsen, Rikke Winkler Nilsson (GUCC), Marie Dreier (GUCC)

Sign. artikler står for forfatternes egen regning. Henvendelse til redaktionen: si@sap-fi.dk

Et års abonnement på kvartalsmagasinet koster 200 kr. Bestil ved at skrive til si@sap-fi.dk eller via www.socialistiskinformation.dk

Socialistisk Information er også et netmagasin, se www.socialistiskinformation.dk. Her kan du også tilmelde dig netmagasinets nyhedsbrev, som udsendes hver 14. dag.

Print: Christensen Grafisk

ISSN 0108-1861

INDHOLD

EGYPTEN:
Valget er kun en del af sejren3

EGYPTEN:
Kvinder og arbejdere
kræver retfærdighed 6

SYRIEN:
Militarisering og militær intervention 9

Internationale Noter..... 14

RUSLAND:
En ny side i Ruslands historie..... 16

ITALIEN:
Farvel til Berlusconi.....17

SPANIEN:
Absolut flertal til højre..... 18

GRÆKENLAND:
Vi vil ikke betale.....19

FINANSLOVEN:
Ja selvfølgelig men uden jubel.....20

KOMMENTAR:
Nej til Europagten..... 22

PAKISTAN:
Et slag mod Pakistans fagbevægelse.....24

DOKUMENT:
FN's rolle i krig og imperialism..... 27

BEFOLKNINGSVÆKST:
For mange mennesker..... 34

ANMELDELSE:
Venstrefløjens nye partier.....37

STALINS ARV:
Er marxismen ansvarlig for stalinismen?.....40

HISTORIE:
Karl Marx og Første Internationale..... 44

Påske seminar.....48

EGYPTEN:

Valget er kun en del af kampen

Osama Hamza fra Enhedslistens Internationale Udvalg kommenterer det egyptiske parlamentsvalg og kommer med en vurdering af magtspillet mellem militæret, demonstranterne på Tahrirpladsen og Det muslimske Broderskab. Interviewet er lavet i december, efter første valgrunde.

AF ÅGE SKOVRIND

Hvad viste valget?
– At det kun er første skridt hen imod et demokratisk system og opfyldelse af de krav, som revolutionen startede med. Alt tyder på, at der stadig er lang vej endnu. Der er opstået en del nye partier, men betingelserne for at stille op er så skrappe, at man har indgået alliancer og lavet fælles lister. En del er dem er meget skrøbelige, og mange af de politiske aktører har ikke kendt hinanden før. Så det er svage alliancer, præget splid og splittelser. Så det har været en kaotisk optakt.

Gælder det også Det Muslimske Broderskab?
– Det er det ældste parti, de har 80 års historie bag sig, hvor de fleste andre partier har 7 eller 8 måneder. Det Muslimske Broderskab har derimod politisk erfaring og er et kendt navn. Alligevel er de kommet med modsætningsfyldte meldinger.
– Det Muslimske Broderskab har en politisk gren, Friheds- og Retfærdighedspartiet. Angiveligt er det et uafhængigt parti, der varetager Broderskabets interesser, men det er de samme

mennesker, som går igen i bevægelsen og partiet, men det er dog lykkedes partiet at favne bredere, fx med kristne kandidater.
– De første resultater viser, at Brødrene står stærkt. Det er dem, folk kender bedst og de er bedst organiserede. Med en stærk kampagne har de fået omkring 40-50 procent af stemmerne og vil blive den dominerende kraft.

Er der nogen overraskelse i det?
– Nej. For det er dem, folk kender, og de har været aktive blandt de fattige, især uden for de store byer. De har tilbudt sociale ydelser, skoler og sundhed, som det gamle regime ikke gjorde.

Hvad er deres mål?
– De står for en moderat fortolkning af islam og ønsker en civil retsstat, som holder øje med militæret. Man kan sige, de står for en liberal centrumpolitik, som er lidt inspireret af islam, måske lidt i stil med Tyrkiet.
– Der er også en progressiv fløj, som har prøvet at lægge vægt

Kvinder og arbejdere kræver retfærdighed

10.000 kvinder protesterede tirsdag den 20. december mod militærets brutale angreb på en egyptisk kvinde, som fik sin trøje flået af. Arbejderprotester breder sig og udfordrer det ny regime.

AF ÅGE SKOVRIND

Kvinder både med og uden tørklæder gik på gaden, efter at en lang række medier viste et billede af en ung kvinde, som brutalt blev banket ned af sikkerhedsstyrker på Tahrir-pladsen i Kairo sidste fredag. Overalt i demonstrationen bar deltagerne plakater eller billeder af den unge kvinde med den blå bh, som blev blottet, da soldaterne begyndte at flå, slå og sparke på hende.

Samtidig med afholdelsen af det frie parlamentsvalg breder frustrationerne sig over, at der ikke sker sociale fremskridt, og undertrykkelsen fortsætter.

Sikkerhedsstyrkernes angreb på demonstranter er eskaleret på det seneste. Efter fire dages kampe uden for regeringsbygningen i Kairo er 13 civile blevet dræbt og over 500 såret. Demonstranterne, som kræver en afslutning på militærets magt, er blevet mødt med uhørt brutalitet, som har chokeret folk i ind- og udland, når de har set billeder på tv og internettet.

Det var drabet og nedslagtningen af demonstranter i november, som fik en gruppe unge til at etablere en »Besæt-regeringsbygningen-aktion«. I første omgang var formålet at forhindre den nyudnævnte premierminister Kamal Ganzouri – en tidligere Mubarak-minister – i at komme ind i bygningen og aflægge sin ed. Senere fortsatte protesten med udstilling af kister, der bar navnet på dem, der døde under urolighederne i november.

Tidligt om morgenen den 16. december blev en af demonstranterne anholdt og tortureret af soldater. Denne provokation førte til nye kampe, hvor soldaterne dræbte ni demonstranter. Begivenhederne viser med al tydelighed, at det regerende militærstyre er parat til at slå brutalt ned på folk, som er utilfredse med, at kravene om demokrati og sociale forbedringer endnu langt fra er opfyldt.

»Mubaraks sønner«

Organisationen Revolutionære Socialister udtalte den 17. december, at »når alt kommer til alt, er lederne af De Væbnede Styrkers Øverste Råd (på engelsk forkortet: SCAF, red) Mubaraks sønner, og de er loyale over for deres egne økonomiske interesser. Generalerne i SCAF kontrollerer 20 procent af økonomien, og de står i fuldstændig modsætning til interessen hos de millioner af arbejdende mennesker, som dårligt nok har til den daglige overlevelse.« (...) »Nu er de 'tapre' væbnede styrker, militære forhørsledere og bander af regeringsstøttede bøller gået til angreb på den fredelige sit-in på gaderne ved regeringsbygningen. Efter at have opfundet en anklage mod Abbouddi, en af de unge ultras (fodboldfans), som spillede fodbold, mishandlede de ham, udsatte ham for elektriske chok og forulempelser, og nægtede derefter at

løslade ham i over en time. Dette viste sig at være et gement påskud for et allerede forbedt angreb for at opløse demonstrationen med magt og brænde demonstranternes telte af. De gamle løgne er igen kommet i omløb – at 'lokale beboere' er 'forulempet' af 'protestanterne', selv om den gade, hvor sit-in-aktionen foregår, ikke blokerer nogen trafik, og selve området er et kvarter med regeringsbygninger, ministerier og ambassader og ikke et beboelseskvarter.«

Udtalelsen slutter med fire krav:

- En revolutionær regering med absolut magt
- Ære for martyrerne og retsforfølgelse af morderne i Det Militære Råd.
- Lavere priser og højere lønninger
- Nationalisering af de stjålne privatiserede virksomheder, så der kan skabes jobs til de arbejdsløse.

»Militærrådet leder kontrarevolutionen men revolutionen fortsætter.«

Valget, Broderskabet og arbejderbevægelsen

Disse begivenheder finder sted samtidig med et voksende antal arbejderprotester, og en lang række faglige organisationers udtrykkelige hensigt om at gå i aktion

Tusindvis af kvinder demonstrerer imod myndighedernes overgreb, hvor en ung kvinde fik flået sin trøje af.

for at nå de revolutionære mål om at omfordele landets rigdom og fjerne de offentlige institutioner for resterne af Mubarak-regimet.

Spørgsmålet er ikke kun, om militæret er indstillet på at afgive magt og privilegier, når en civil regering skal dannes og skrive en ny grundlov. Spørgsmålet er også, om vinderne af den nuværende valgproces er indstillet på det.

Resultaterne af den første runde af valget til parlamentet viste en stor opbakning til den politiske gren af De Muslimske Brødre, Friheds- og Retfærdighedspartiet, og det islamistiske Nour-parti. Der resterer stadig en anden (som afvikles i disse uger) og en tredje valgrunde (en valgrunde betyder valg i en del af landet). Men alt tyder på, at der vil være et absolut flertal af religiøse partier i det nye parlament. Hvis det sker, kan det blive hårde tider for den nye arbejderbevægelse. Friheds- og Retfærdighedspartiet har tidligere bakket op bag SCAFs modstand mod strejker, og gik endda et skridt længere, da man med magt forsøgte at bryde den omfattende lærerstrejke i nogle regioner i september måned. Nour-partiet har også lagt en linje mod strejker og kaldt denne type faglige aktioner for »uønskede« i den nuværende situation. Den eneste ikke-religiøse liste, som i første valgrunde fik et nogenlunde resultat, var Den Egyptiske Blok. Men Frie

Egypteres Parti, som er den dominerende kraft i alliancen, er også modstander af strejker, hvilket tydeligt fremgik, da man erklærede sin støtte til Militærrådets anti-strejkedov i juli.

På den anden side er der faglige aktiver, som ikke har tænkt sig at give op: »Vi lader os ikke skræmme af de parlamentariske valg; kampen om parlamentariske valg; kampen om parla-

mentet er kun en del af kampen. Gaden er det sted, hvor vores vigtigste kamp foregår. Vi kræver ret til at danne frie fagforeninger, afskaffelse af loven om kriminalisering af strejker, minimum- og maksimumløn, og en genåbning af de nedlagte virksomheder og genansættelse af arbejderne, forhøjelse af pensionerne og et ordentligt sundhedsvæsen,« siger

Fatma Ramadan, medlem af ledelsen i den nyetablerede uafhængige faglige landsorganisation. Hun var også opstillet til parlamentsvalget som uafhængig »arbejderkandidat«, men blev på linje med mange andre kandidater fra den nye uafhængige fagbevægelse underkendt af valgmyndighederne. (En del af pladserne i parlamentet er reserveret »arbejdere« og »bønder«).

Et af de aktuelle problemer er, at den nye lov om retten til faglig organisering endnu ikke er vedtaget. Den er godkendt af Arbejdsministeriet og af den tidligere regering, som trådte tilbage i efteråret, men er blevet skrinlagt af Militærrådet. Loven vil for første gang siden 1950'erne tillade faglig pluralisme og muligheden for, at parterne på arbejdsmarkedet kan danne deres egne organisationer (i modsætning til statskontrollerede organisationer), men stærke fagforeninger udgør en trussel mod et system, som fremmer korrupktion og social ulighed. En anden kontrovers vedrører ledelsen af det gamle statskontrollerede LO, som blev opløst i sommers, hvorefter en kommission blev nedsat for at kulegrave organisationens økonomi. Men revisionen er trukket ud og kommissionens medlemmer er blevet skiftet ud.

Ifølge arbejderadvokaten og medlem af Revolutionære Socialister, Haitham Mohamedin, ønsker Friheds- og Retfær-

Tåregas mod demonstranter hører til dagens orden. Sikkerhedsstyrkerne har udvist helt uhørt brutalitet.

dighedspartiet en landsorganisation, som er under deres kontrol. »Arbejderbevægelsen er en kilde til nervøsitet for arbejdsgiverne og for Broderskabet. De vil sikkert forsøge at få ændret loven, men de vil ikke tillade de samme friheder, som lå i det nu skrinlagte udkast,« siger han.

Svag venstrefløj

Forskellige venstrefløjspartier opstillede til parlamentsvalget, men efter første valgrunde tyder det på et dårligt resultat. Centrum-venstrekoalitionen Den Egyptiske Blok, som står for et socialliberalt program, fik 13,4 procent af listestemmerne. Blokken blev splittet i efteråret. De mest venstreorienterede partier var utilfredse med Blokkens tætte forbindelser til repræsentanter for det gamle regime, hvorefter de dannede en mere venstreorienteret koalition under navnet Revolutionen Fortsætter. Den fik kun 3,4 procent i første valgrunde. (se boksen på side 4 om, hvilke partier der indgår i de to alliancer).

En forklaring på det beskedne resultat kan være den lave valgdeltagelse på 52 procent (i første valgrunde). Deltagere i protesterne på Tahrirpladsen og andre steder kan have valgt at boykotte valget, fordi det legitimerer et ikke-civilt styre. Men trods opfordringer til boykot fra flere aktivister er det næppe den vigtigste forklaring.

Demonstranterne på Tahrirpladsen

udtrykker utvivlsomt krav og synspunkter, som nyder bred opbakning i store dele af det egyptiske samfund. Men de udgør også den politisk mest bevidste del af bevægelsen mod det gamle regime, og mange af dem, der er stået frem som repræsentanter for bevægelsen, er en politisk avantgarde i forhold til befolkningen som helhed. Dermed har vestlige medier med deres fokus på demonstrationerne på Tahrirpladsen været med til at præsentere et skævt billede af den reelle politiske opposition i hele Egypten. Og derfor har det til tider været (engelsktalende) aktivister på den yderste venstrefløj, som for eksempel Gigi Ibrahim og Hossam el-Hamalawy – begge medlemmer af Revolutionære Socialister – som er trådt frem i vestlige medier som talspersoner for »bevægelsen mod Mubarak«.

En anden grund er, at centrum-venstre og venstre-koalitioner består af mange forskellige partier, som ikke indbyrdes er afklarede om de politiske mål, for eksempel i forhold til den økonomiske politik. Det har gjort det vanskeligere at tale med én stemme i valgkampen og føre en fælles kampagne. I modsætning hertil har de to store islamiske partier stået for en langt mere disciplineret og målrettet kampagne.

For det tredje mangler venstrefløjen endnu stærke og konsoliderede organisationer, og især har de meget begrænsede

økonomiske ressourcer til at føre en stærk kampagne. Mange af partierne er først dannet inden for det sidste år og har allerede været gennem en række splittelser og omgrupperinger.

I modsætning hertil har Det Muslimske Broderskab, trods at det formelt var forbudt, været aktivt til stede i det egyptiske samfund under Mubarak (og før ham under Sadat og Nasser) i mere end fire årtier. Siden slutningen af 1940'erne – og trods perioder med hård undertrykkelse – har Broderskabet tålmodigt og flittigt opbygget en meget bred basis blandt millioner af religiøst inspirerede og socialt konservative egyptere, som gennem mange år i stilhed har opbygget en bitterhed mod de sekulære myndigheder.

Artiklen bygger blandt andet på: Egypt's labour movement takes a tumble af Yassin Gaber på www.internationalviewpoint.org

SYRIEN:

Militarisering, militær intervention og manglen på strategi

AF GILBERT ACHCAR

Jeg havde mulighed for at deltage i mødet for den syriske opposition, som blev afholdt den 8.-9. oktober nær Stockholm i Sverige. En række aktivister fra Syrien og udlandet, både mænd og kvinder, mødtes her med fremtrædende repræsentanter fra den Syriske Koordinations Komite (SNC – som var kommet fra Syrien pga. denne begivenhed), og formanden for det Syriske Nationalråd, Burhan Ghalioun.

Arrangørerne af konferencen havde inviteret mig til at tale om emnet udenlandsk militær intervention i den aktuelle syriske situation. Min tale blev modtaget med interesse, og jeg blev bedt om at skrive den ned (jeg havde kun en række stikord). Det lovede jeg at gøre, men travlhed forhindrede mig i at holde løftet indtil nu.

Så kom den pludselige udvikling i situationen i Syrien og en voksende diskussion om militær intervention og militarisering af konflikten, hvilket netop var de to temaer for min tale i Sverige. Denne udvikling fik mig til at fuldføre mit løfte, før det er for sent. Jeg vil derfor herunder udvikle de synspunkter, jeg præsenterede i Sverige, opdateret med kommentarer til den seneste udvikling i forhold til emnet.

Min tale på oktober-konferencen fandt sted lige efter, at en af deltagerne havde rettet et spørgsmål til Burhan Ghalioun

om hans holdning, eller SNC's holdning, til spørgsmålet om at anmode om en militær intervention i Syrien. Ghalioun svarede, at dette spørgsmål ikke er til diskussion nu, fordi der ikke er noget land, der ønsker at intervenere militært i Syrien i øjeblikket, og »når vi ser en vilje til dette, vil vi finde den rette holdning.«

Jeg startede min tale med at understrege, at den syriske opposition må lægge en klar linje på spørgsmålet om militær intervention, eftersom det er klart, at dens holdning vil få væsentlig indflydelse på, om en intervention vil finde sted eller ej. Den tilbageholdenhed, som vi ser nu i forhold til direkte intervention, fra vestlige og regionale stater, kan ændre sig i morgen, hvis anmodning om intervention fra den syriske opposition vokser

Det var det Libyske Nationalråds anmodning om international militær intervention i starten af marts, som banede vejen for en tilsvarende anmodning fra Den Arabiske Liga, og den efterfølgende resolution fra FN's Sikkerhedsråd. Hvis den libyske opposition havde modsat sig en militær intervention i alle dens former (i stedet for kun at afvise intervention på jorden og anmode om flystøtte, som den gjorde), så ville den Arabiske Liga ikke have søgt en intervention, ligesom dette skridt ikke ville være blevet sanktioneret af FN.

► Den libanesiskfødte socialist, forfatter og aktivist Gilbert Achcar deltog for nylig i et møde for den syriske opposition, hvor han talte om udenlandsk intervention i den aktuelle situation i Syrien.

Libyen og omkostningerne ved udenlandsk militær intervention

I min tale opholdt jeg mig ved læren fra den libyske erfaring, som en af dem, der har deltaget i diskussionerne om dette. Som det store flertal af den arabiske offentlighed har jeg udtrykt min forståelse for den kendsgerning, at de libyske oprørere var tvunget til at appellere om udenlandsk støtte for at undgå en helstøbt massakre, som kunne have fundet sted, hvis Gaddafis styrker havde løbet oprørets bastioner i Benghazi, Misrata og andre steder over ende, eftersom oprørerne manglede de militære midler til at slå et sådant angreb tilbage på det tidspunkt.

Vi placerede det fulde ansvar på Gaddafi for at skabe betingelserne for udenlandsk intervention, samtidig med at vi advarede oprørerne mod enhver illusion om intentionerne hos de vestlige styrker, som angiveligt intervererede på oprørets vegne. Faktisk blev den udenlandske intervention i den libyske stat betalt med en høj pris, som kan opsummeres således:

– Den umiddelbare politiske pris for den udenlandske intervention var, at den tilod Gaddafi at foregive, at han på en måde havde repræsenteret den nationale suverænitæt, og at han kunne kalde oprørerne agenter for den vestlige imperialism. Det påvirkede en del af det libyske samfund, om end kun en begrænset del.

Formanden for det Syriske Nationalråd, Burhan Ghalioun, ville ikke tage stilling til spørgsmålet om militær intervention: »Når vi ser en vilje til dette, vil vi finde den rette holdning

– Den mere alvorlige politiske pris var, at de intervenerende magter forsøgte at kidnappe beslutningerne fra de libyske oprørere. De nøjedes ikke med at forhindre angrebet på oprørets bastioner og forhindre Gaddafi i at bruge sit luftvåben. De gik meget længere, og ødelagde det libyske luftvåben (vestlige stater, særligt Frankrig og Storbritannien, ser ivrigt frem til at sælge våben til Libyen efter Gaddafi), såvel som en væsentlig del af Libyens infrastruktur og officielle bygninger (vestlige stater startede sammen med Tyrkiet konkurrencen om markedet for genopbygning i Libyen, endnu inden Gaddafi-regimet var faldet). Vestlige magter nægtede at forsyne de libyske rebeller med de våben, som de indtrængende og insisterende havde bedt om, for at de kunne gennemføre befrielsen af deres land uden direkte udenlandsk intervention. Våben blev kun leveret (af Qatar og Frankrig) i kampens sidste faser. Denne begrænsede tilgang af våben fremskyndede Gaddafi-regimets fald, efter en lang periode med militært dødvande.

– De vestlige magters mål var, at de selv skulle blive hovedaktører i krigen mod Gaddafis regime, så de kunne styre den. De ønskede at tegne en plan for Libyen efter Gaddafi, og de nedsatte endda en international komite til dette formål. De prøvede også for en periode at indgå en aftale med Gaddafis familie bag ryggen på det Libyske Nationalråd. Som resultatet af dette blev

Libyens skæbne tegnet i Washington, London, Paris og Doha mere end i selve Libyen før befrielsen af Tripoli. Ganske vist var de vestlige staters ønske om at kontrollere situationen i Libyen efter Gaddafi ekstremt illusorisk, præcis som vi forventede. Men samtidig hersker der nu stort kaos i Libyen, som forstærkes af den udenlandske mægling, vestlig eller regional.

Syrien: Mellem Libyen og Egypten

Og alligevel er det indtryk, som i øjeblikket dominerer, at den udenlandske intervention forhindrede det libyske oprør i at blive smadret, som – hvis det var sket – ville have afsluttet den revolutionære proces over hele det arabiske område.

Interventionen gjorde det muligt for de libyske oprørere at befri deres land fra deres brutale diktators greb for en pris, som blegner i forhold til den pris, irakerne betalte for deres befrielse fra Saddam Husseins tyranniske regime ved hjælp af udenlandsk intervention. Besættelsen af Irak er omsider ved at slutte efter otte elendige år, hvor landet har nået et lavpunkt og betalt en ufattelig menneskelig og materiel pris, kun for at møde en ny og dystre og truende fremtid.

Resultatet af denne modsætning mellem Libyen og Irak er, at mens det sidstnævnte var temmelig afskrækkende i syrernes øjne, så har mange fået lyst til at efterligne det libyske eksempel. Dette viser sig ved et stigende antal anmodnin-

ger om international militær intervention efter befrielsen af Tripoli, endda så langt, at man kalder aktionsdagen den 28. oktober for »flyforbuds-fredag«.

Men hvis man tror, at det libyske begivenhedsforløb kan gentage sig i Syrien, tager man alvorligt fejl. Den syriske opposition må være bevidst om, at prisen for at tillade en direkte udenlandsk militær intervention (i modsætning til indirekte intervention som for eksempel at anmode om våben) vil blive meget højere i Syrien end i Libyen af flere grunde. De vigtigste er disse:

Den nationale opposition må ikke give regimet lov til at overbyde den i forhold til at forsvare den nationale sag, og den må forstå, at eftersom Syriens territorium er delvist besat af Israel med støtte fra Vesten, må den ikke søge om hjælp fra Syriens fjender og dets undertrykkere.

Den militære situation i Syrien er meget forskellig fra, hvordan den var i Libyen. Sidstnævnte land er kendetegnet af bycentre adskilt af ofte store strækninger i ørkenagtige områder. I en sådan situation bliver luftvåbnet helt afgørende, især fordi de områder, som de libyske oprørere kontrollerede, næsten var tømt for tilhængere af regimet. Derfor tyede regimet til flyvåbenmagt i dets kontrarevolutionære offensiv, og en udenlandsk luftstøtte var derfor særdeles effektiv til at beskytte oprørsområderne og begrænse regimets manøvre muligheder uden for tætbebyggede områder, og

De syriske oprørere har indtil nu bygget på kampformer som aftenprotester og fredags-demonstrationer

alt dette med en relativ lille omkostning for civile liv.

I modsætning hertil er Syriens befolkningstæthed meget højere end Libyens, og det samme er blandingen af tilhængere og modstandere af regimet, hvilket forhindrer det syriske regime fra at benytte luftangreb i stor stil. Derfor vil en flyforbudszone over Syrien enten have en begrænset effekt, hvis den holder sig til et flyveforbud i snæver forstand, eller den vil have ødelæggende konsekvenser i form af dræbte og materielle skader, hvis den tager form som en total luftkrig mod regimet, som det skete i Libyen. Eftersom den syriske hærers forsvarskapacitet er betydeligt større end Gaddafis styrker, vil omfanget og intensiteten af kampe være meget større i Syrien, for ikke at nævne at det syriske regime ikke er isoleret som Gaddafi var, og at enhver udenlandsk intervention i Syrien dermed vil sætte ild til hele regionen, som er en decideret krudttønde.

Samtidig er der ingen syrisk by, som i øjeblikket risikerer en storstilet massakre på samme måde som Benghazi, ikke engang en skæbne, som kan sammenlignes med det, der overgik den syriske by Hama i 1982, hvor Assad-regimet var i stand til at isolere den fra resten af landet.

Styrken i den syriske opstand ligger i, at den har opnået en meget stor udbredelse, og det faktum, at oprørerne ikke har begået den fejltagelse at gribe til våben, hvad der – hvis man havde gjort det –

alvorligt ville have svækket den folkelige opstand og gjort det nemmere for regimet at slå opstanden ned.

De syriske oprørere har indtil nu bygget på kampformer som aftenprotester og fredags-demonstrationer (ikke af religiøse grunde, men fordi fredag er officiel fridag og det er svært for regimet at forhindre sammenkomster i moskeer), så de fleste deltagere ikke bliver udstillet. Denne guerillaagtige demonstrationsform er den rigtige metode, når et folkeligt oprør står over for en brutal undertrykkelse fra en overvældende militær magt.

I modsætning til Gaddafis karikaturagtige regime, som for flere år siden begyndte at indgå et tæt økonomisk, sikkerhedsmæssigt og efterretningsmæssigt samarbejde med forskellige vestlige magter, så er det syriske regime stadig i USA's øjne en anstødssten for dets projekter i regionen, eftersom landet er allieret med Iran og Hezbollah og støtter en række palæstinensiske kræfter, som vender sig mod en USA-sponsoreret kapitulation.

At anerkende denne virkelighed betyder på ingen måde, at vi afstår fra at støtte folks krav om demokrati og menneskerettigheder, hverken i Syrien eller Iran. Men det er nødvendigt at tage i betragtning på samme måde, som den iranske opposition gør, når den helt og aldeles afviser udenlandsk militær intervention i landets anliggender og forsvare landets ret til at udvikle atomkraft over for israelsk-ameri-

kanske trusler, som forsøger at forhindre Iran i at gøre dette, ved at hævde at Iran er i gang med at udvikle atomvåben.

Et af de vigtigste fokuspunkter i en strategi for den syriske revolution må være at vinde en del af den syriske hærers menige over på revolutionens side. Den syriske opposition kritiserer med rette regimet for dets opportunisme, med henvisning til dets intervention i Libanon i 1976 mod den palæstinensiske modstand og den Nationale Libanesiske Bevægelse, såvel som Syriens deltagelse i den USA-ledede koalition i 1991 mod Irak. De, der kritiserer det syriske regimes hykleri i forhold til den nationale sag, må ikke anerkende påstanden om, at regimet i øjeblikket bekæmper »agenter« fra vestlige magter, ved at kræve en militær intervention fra de samme vestlige magter. Den nationale opposition må ikke give regimet lov til at overtrumfe den i spørgsmålet om den nationale sag, og den må se i øjnene, at eftersom Syriens territorium delvist er besat af Israel med støtte fra vestlige stater, så må den ikke søge hjælp

» Den mere alvorlige politiske pris var, at de intervenerende magter forsøgte at kidnappe beslutningerne fra de libyske oprørere«

B2 bombefly lander efter endt mission i Libyen. En »no-flight-zone« over Syrien kan, hvis den gennemføres som en total luftkrig, have katastrofale konsekvenser.

fra Syriens fjender og undertrykkere. Hvis disse skulle finde på at intervenere, ville de med sikkerhed forsøge at svække Syrien strategisk, ligesom de har svækket Irak.

At vælte et regime, uanset hvilket, er et strategisk mål, hvor midlerne varierer afhængigt af den konkrete situation i hvert enkelt land. Strategien afhænger af karakteren af det regime, som de revolutionære forsøger at vælte.

Lad os se på forskellene mellem Egypten og Libyen for eksempel. I Egypten var det hæren som institution, som udgjorde regimets ryggrad – og det er det fortsat. Mubaraks magt kom fra og byggede på hæren, men han »ejede« den ikke. Det betød, at det folkelige oprør fokuserede på at holde hæren neutral for at kunne vælte despoten. Denne strategi lykkedes, selv om det fostrede illusioner blandt masserne om, at hæren som en institution med dets topledelse kunne blive en uselvisk tjener for folket. I stedet for at skærpe folks og soldaternes kritiske holdning og advare dem om, at hærens topledelse

ville gøre alt for at bevare sine privilegier og kontrollen over staten, så spredte de ledende kræfter i oppositionsbewægelsen illusioner blandt masserne. Resultatet er, at den egyptiske revolution er forblevet ufuldendt; faktisk er der lige så mange elementer af kontinuitet i det egyptiske regime, som der er elementer af forandring, hvis ikke flere.

Omvendt, så havde Gaddafi i Libyen opløst den militære institution og omstruktureret den i form af brigader bundet til hans person gennem stamme-, familiemæssige og finansielle bånd. Derfor var det umuligt at bygge på en neutralitet fra militæret, for ikke at snakke om at trække dem over på revolutionens side; snarere var det uundgåeligt, at vejen til at vælte det libyske regime måtte ske ved at besejre dets væbnede styrker, med andre ord gennem krig. Eftersom styrkeforholdet mellem Gaddafis styrker og de nærmest ubevæbnede oprørere var overvældende, var en ydre faktors bidrag til regnestykket uundgåelig, enten i form af en bevæbning af oprøret (det bedste scenarie) eller i form af direkte deltagelse i krigen mellem oprørerne og regimet enten ved at besætte landet (det værste scenarie) eller ved bombninger udefra uden en invasion, som det skete i Libyen. Resultatet er, at omvæltningen i Libyen er meget dybere i Libyen end i Egypten på grund af det totale kollaps for alle Gaddafis institutioner. I dag er Libyen et land uden en stat, det

vil sige et apparat, som monopoliserer de væbnede styrker, og ingen ved, hvordan en ny stat vil blive opbygget eller hvordan den kommer til at se ud.

Hvor passer Syrien så ind i dette regnestykke? Et eller andet sted mellem Egypten og Libyen. I Syrien har regimet, ligesom i Libyen, omgivet sig med specialstyrker, som er tæt tilknyttet i kraft af familieband, religiøs sekt eller privilegier. De er nødt til at blive besejret for at regimet falder. I den henseende havde kommandanten for Syriens Frie Hær, oberst Riyad al-As'ad ret, da han udtalte til Al-Sharq Al-Awsat (5. november 2011), at »enhver, som tror, at det syriske regime vil falde fredeligt, drømmer.«

Men fordi Israel har besat en del af landets territorium, har Syrien i modsætning til Libyen også en regulær hær, som bygger på almindelig værnepligt for unge mænd, og hvor soldaterne og de laverestående officerer afspejler den syriske befolkning, som de kommer fra. Derfor må et af den syriske revolutions fokuspunkter være at vinde de menige fra den syriske hær over på revolutionens side.

Hærens rolle i oppositionens strategi

En direkte militær intervention i Syrien ville overbevise soldaterne om det, som regimet har påstået lige siden oprøret startede, det vil sige at det står over for en »udenlandsk konspiration«, som ønsker at underkaste Syrien, – at det har været

Desertørerne kan spille en vigtig rolle, hvis de går over på oprørernes side. Men det kan blive selvmorderisk hvis de blot vender våbnene i mod regimet

rigtigt hele tiden. Hvis den syriske revolution havde været ledet af en strategisk orientering (og her ser vi begrænsningerne i »Facebook-revolutionerne«), ville den have forsøgt at udbrede oppositionelle netværk inden for hæren, og samtidig slå på, at soldaterne ikke skulle desertere individuelt eller i små grupper, men hellere i så store grupper som muligt. I fraværet af lederskab og strategi er soldater og officerer begyndt at desertere på eget initiativ og helt uorganiseret.

Omfanget af deserteringer er vokset i de sidste to måneder og fortsætter med at brede sig. Disse deserteringer har forvirret den politiske opposition, hvor nogle har kritiseret desertørerne for at afspore oprøret fra en fredelig kurs, mens andre har hyldet desertørerne, men opfordret dem til ikke at vende våbnene mod regimet. Sidstnævnte er en selvmorderisk ide, som deserterede soldater gør ret i at afvise med foragt.

Den strategiske opgave med at vinde de syriske soldater over på revolutionens side må ikke stå i modsætning til den ikke-voldelige karakter af de folkelige demonstrationer. Også her kombinerer det syriske eksempel elementer fra den egyptiske og den libyske erfaring, det vil sige store folkelige demonstrationer ved siden af militære konfrontationer. Den ikke-voldelige karakter af de folkelige demonstrationer var, og er fortsat, et grundlæggende element i bevægelsens momentum og dens masse-karakter, herunder også deltagel-

sen af kvinder. Dette momentum er i sig selv en afgørende faktor for at få soldaterne til at gøre oprør mod regimet.

Den største strategiske udfordring er således at kombinere de fredelige massedemonstrationer med udbredelsen af modstand inden for militæret og en væbnet konfrontation, uden hvilken regimets styrker aldrig vil blive overvundet og aldrig vil falde. Sådan er situationen, med mindre nogle højtstående officerer fra toppen af regimets hierarki træder ud og tvinger den herskende familie til at flygte ud af landet til Iran. Hvis det skulle ske, ville Syrien stå i en situation, der ligner Egypten, hvor en enkelt sten faldt fra toppen af pyramiden, uden at den væltede helt.

Hvad angår direkte militær intervention i Syrien, enten i form af en invasion eller mere begrænset i form af bombardementer udefra, ville det sætte en stopper for deserteringerne og få de menige til at stå sammen i en konfrontation, som overbeviser soldaterne om, at det fra starten har været sandt, når regimet har fortalt, at det står over for en »udenlandsk konspiration«, som ønsker at underkaste Syrien. De krav, som Riyad al-As'ad, lederen af Syriens frie Hær, har rejst (i ovennævnte interview), om international intervention for at »etablere en flyforbuds- eller sejlforbuds-zone i Syrien«, og oprette en »en sikkerhedszone i det nordlige Syrien, som Syriens Frie Hær kan administrere« er i bedste fald endnu et bevis på en mang-

lende strategisk vision blandt lederne af det syriske oprør. De er også et resultat af den blanding af kortsynethed og følelsesmæssige reaktion på regimets ondskab, som får nogle af dets modstandere til at håbe på noget, som kan ende med en historisk katastrofe i Syrien og for hele regionen.

De, der ønsker en sejr for det syriske folks oprør for frihed og demokrati på en måde, som gør det muligt at styrke fædrelandet snarere end at underminere det, må formulere en krystallklar linje på disse vitale spørgsmål. Det er ikke muligt blot at ignorere dem med henvisning til en enhed mod regimet, for kampens udfald og faktisk hele landets fremtid afhænger af disse spørgsmål.

Gilbert Achcar er libanesisk akademiker, forfatter og socialistisk aktivist. Han underviser på School of Oriental and African Studies på University of London og har udgivet en række bøger om især mellemøstlige forhold. Dette indlæg blev først offentliggjort fredag den 18. november 2011 på det libanesiske dagblad al-akhbars hjemmeside: <http://english.al-akhbar.com> (engelsk version) og er siden genoptrykt i International Viewpoint. <http://www.internationalviewpoint.org> Achcars vurdering af den udenlandske intervention i Libyen deles ikke af Fjerde Internationale og SAP.

» Disse deserteringer har forvirret den politiske opposition, hvor nogle har kritiseret desertørerne for at afspore oprøret fra en fredelig kurs«

Internationale Noter

Rusland:

Socialistiske organisationer slår sig sammen

Den socialistiske organisation Fremad (Vpered) har på sin sjette kongres vedtaget at slå sig sammen med to andre socialistiske organisationer for at danne Den Russiske Socialistisk Bevægelse (RSD)

I første omgang besluttede kongressen at opløse organisationen for at slå sig sammen med Socialistisk Modstand.

Samme dag som Fremad afholdt sin konference, diskuterede man på kongressen i Socialistisk Modstand (Sotsialisticheskoye Soprotivleniye) de selvsamme emner og tog tilsvarende beslutninger.

Socialistisk Modstand var den russiske sektion af »Committee for a Workers International« indtil 2008, hvor der skete en splittelse på grund af krigen Sydossetien. Fremad blev også dannet på baggrund af en splittelse i CWI, i 2005.

Første møde i den nye bevægelse – som fik navnet Den Russiske Socialistiske Bevægelse (RSD) – blev gennemført næste dag. Et nyt netværk af RSD-aktivister vil samle medlemmerne af Fjerde Internationale og bliver dermed den officielle sektion af Fjerde Internationale i Rusland.

Ledelsen af den forenede organisation består af otte medlemmer fra Fremad og otte fra Socialistisk Modstand. Derudover var der støtte til at inkludere et ledelsesmedlem fra Venstrefronten som observatør. Til gengæld vil Venstrefronten også have en observatør fra den forenede organisation i sin ledelse. Denne type af udveksling af ambassadører mellem ledelserne for de to aktører i den kommende tid viser, at der er en bred alliance og en seriøs intention om en samling.

Grækenland:

Flere selvmord

Den brutale nedskæringspolitik i Grækenland har påvirket folks liv på mange måder. De svære tider afspejles nu også tydeligt i befolkningens psykiske tilstand. Det er således påfaldende, at antallet af selvmord steg med 40 procent mellem januar og maj 2010, sammenlignet med samme periode året før. Den nationale nødhjælpslinje vedrørende selvmord fortæller om fire gange så mange opkald i 2010 som i tidligere år. Selvmordsforsøg er også i stigning.

Stigningen startede allerede før 2010. Ifølge det lægevidenskabelige tidsskrift The Lancet voksede antallet af selvmord med 17 procent i perioden 2007-2010. Undersøgelsen byggede på data fra den Internationale Sundhedsorganisation WHO og Eurostat. Den viste også, at folk ikke i samme omfang går til læge og tandlæge, fordi offentlige tilbud er lukket ned, og der ikke er penge til at gå til private klinikker. Kriminalitet, hjemløshed og stofmisbrug er andre følgevirkninger af den økonomiske krise og regeringens besparelser.

Socialistisk Modstand (Sotsialisticheskoye Soprotivleniye), bliver en del af den nye venstrefløjsorganisation, Den Russiske Socialistiske Bevægelse

Global:

Podcast fra Amsterdam

Det Internationale Uddannelses- og Forskningscenter i Amsterdam lægger stadig flere lyd- og videofiler fra kurser og foredrag ud på skolens hjemmeside, hvor de kan downloades eller modtages som podcast.

Senest er alle oplæg fra et tre ugers seminar om global retfærdighed tilgængelige på engelsk, fransk og spansk. Seminaret blev holdt i december 2010 og samlede 26 deltagere fra 17 forskellige lande: Bangladesh, Belgien, Brasilien, Ecuador, USA, Frankrig, Storbritannien, Indonesien, Marokko, Mexico, Pakistan, Peru, Filippinerne, Portugal, DR Congo og Tunesien.

Programmet dækkede over en kritisk analyse af den internationale situation og strategier for samfundsforandring i internationalt perspektiv. Den første uge var fokus på en marxistisk analyse af den nuværende krise. Den anden uge var især om miljø- og klimakrisen, og den tredje uge om de sociale konsekvenser og erfaringer fra modstandskampe.

Læs mere på skolens hjemmeside: <http://iire.org>

Storbritannien:

Fagforeninger slår igen

Strejken den 30. november til forsvar for offentligt ansattes pensioner var den største i Storbritannien i årtier.

Strejken var en overvældende succes, ikke kun pga. deltagelsen og antallet af demonstrationer, men fordi alle vidste, at det ikke kun handlede om pensioner, men også om forsvaret for hele den offentlige sektor og i sidste ende et spørgsmål om, hvem der skal betale for krisen.

Den konservative regering har argumenteret med, at det ikke er rimeligt, at offentligt ansatte skal have bedre pension end ansatte i den private sektor. Men den siger ikke noget om de mange millioner, som bankchefer fylder lommerne med, som for eksempel de 7 millioner pund årligt til cheferne i Barclays og Royal Bank of Scotland. Der er over 2,5 millioner pensionister i Storbritannien under fattigdomsgrænsen på 178 pund (1600 kroner) om ugen. Fattigdom blandt pensionister er blandt de værste i Europa, kun overgået af Cypern, Letland og Estland.

Ledelsen af de fleste fagforbund blev presset til at støtte strejken, fordi deres medlemmer ønskede handling, og fordi der ikke længere var noget andet valg end at gå i aktion. Regeringen har hele tiden udskudt forhandlinger uden at give nogen indrømmelser, og har ensidigt gennemført flere forringelser, blandt andet sat pensionsalderen op til 67 for yngre ansatte.

Den konservative regering optrapper nu sine angreb på arbejderklassen på et tidspunkt, hvor krisen er tæt på at gå over i en egentlig depression: Offentligt ansatte har allerede fået deres lønninger fastfrosset i to år og får nu skåret yderligere en procent. Med en inflation på 5,4 procent vil det reelt være en nedskæring på 20 procent over fire år. Strejken den 30. november kan kun være en begyndelse på modstanden mod den konservativt ledede koalitionsregering.

Internationale Noter

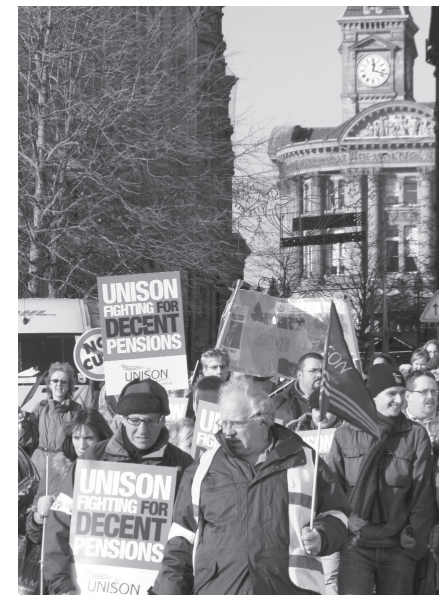
Canada:

Gennembrud for GMO-forskning

En ny slags gensplejsede landbrugsdyr er nu frembragt på University of Guelph i Ontario, Canada. Der er tale om et gensplejset svin, på mange måder lig med et konventionelt slagtesvin. Det specielle er at det tilsyneladende er »lykkedes« at indsætte et gen fra arvemassen i bakterien E.-coli (udbredt tarm bakterie) kombineret med et (promotor) musegen, og derved har grisenes spytkirtler fået tilført E.-coli's evne til at udvikle enzymet fytase.

Denne »kunstige« gris, som har fået navnet »Inviropig« udmærker sig ved bedre at kunne omsætte den fosfor, som naturligt er i foderet. Det kan betyde en stor besparelse i den industrielle produktion af slagtegrise. Normalt tilsættes ekstra foderfosfat til foderet eller alternativt det fytase-enzym som de nye GMO-grise selv kan producere. ifølge forskeren Cecil W. Forsberg fra University of Guelph, vil grisenes optagelse af naturligt fosfor blive forbedret med 65 procent.

Men der er dermed ikke taget stilling til eventuelle miljø- eller sundhedsmæssige problemer.

På den ene side er fosfor en ressource, som menneskeheden, pga. overudnyttelse og overgødning snart har opbrugt: Hvis der ikke sker ændringer vil verdens fødevarerproduktion om 50-60 stå overfor alvorlig fosformangel.

På den anden side betyder de enorme mængder af slagtesvin et voldsomt fosforspild, netop fordi grisene ikke kan optage den naturlige fosfor fra foderet. Det er dette udslip af næringsstof i form af fosfor, der skaber ekstrem algevækst og efterfølgende iltsvind og fiskedød i vores farvande.

Endelig er der en udbredt bekymring om mulige sundhedsproblemer i forbindelse med gensplejsede fødevarer. Forsøg med rotter har peget på mulige problemer med forplantningsevnen. Det bekymrer ikke forskerne bag de nye GMO-svin. De hævder at der ikke er problemer med svinenes sundhed eller kødets egnethed som menneskeføde.

Kilde: Økologisk landsforenings blad: Økologi&erhverv, november

Strejkende på gaden i Birmingham. Strejken den 30. november til forsvar for offentligt ansattes pensioner var den største i Storbritannien i årtier.

Skal vi nu til at spise GMO-grise i stedet for fritgående øko-grise?
Foto: Ulla Elsted Jensen

En ny side i Ruslands historie

AF ILYA BOUDRAÏTSKIS

Lørdag den 10. december var i sandhed en historisk dag for det russiske samfund. Ifølge forskellige vurderinger mobiliserede protestmødet i Moskva et sted mellem 50.000 og 80.000 mennesker og var dermed den største gadeaktion siden starten af '1990'erne.

Samme dag mødte tusinder af mennesker frem i lignende aktioner i alle de større byer i Rusland. Bevægelsen nåede sågar helt til Vesteuropa, hvor de russiske samfund organiserede demonstrationer foran ambassaderne.

For bare en uge siden ville regimet ikke have forestillet sig, at det ville stå overfor alvorlige problemer. Valgkampagnen for statsdumaen (parlamentet) blev ført efter regler, som alle nu kender så godt. Det er reglerne for »styret demokrati«, som er en autoritær politisk model, hvis grundlag blev lagt af præsident Jeltsin i 1993. Det var på det tidspunkt, den nuværende grundlov blev indført.

Man kunne have troet, at det var lykkedes Vladimir Putin og hans kumpaner at gøre politik til et kedsommeligt skuespil, som næsten alle i befolkningen oplevede som noget helt fremmed for dem. Kun syv partier kæmpede om pladserne i parlamentet, men det var på forhånd afgjort, at den største del af kagen ville tilfalde »Forenet Rusland« (Putins parti). Dette parti har monopol på både statsstrukturen og landets store kapitalistiske selskaber. For at sikre sejren til dette bureaukratiske monster, hvis popularitet er i frit fald, blev tusinder (eller rettere millioner!) af offentligt ansatte mobiliseret. Enhver mekanisme, der kunne manipulere med valgresultatet og valgkommissionens arbejde, blev taget i brug.

Den voksende utilfredshed med regimet kom til udtryk gennem det massive antal

stemmer til partier der blev opfattet som kritiske over for Forenet Rusland. Millioner af vælgere brugte princippet: »Stem på et hvilket som helst parti – bare ikke Forenet Rusland«. Om morgenen den 5. december, da resultaterne af valget blev offentliggjort, var landet fuld af harme: Forenet Rusland havde vundet 50 procent af stemmerne, samtidig med at dets faktiske popularitet faldt kraftigt. Og i befolkningen var partiet kendt som »partiet af svindlere og tyve«. De rapporter, der blev offentliggjort af observatører fra oppositionen, afslørede, at næsten en fjerdedel af valgkortene var blevet »pillet ved« til fordel for partiet ved magten!

Russerne har følelsen af at være blevet personligt fornærmede og latterliggjort, og det kommer oven i de stadig mere tydelige konsekvenser af den økonomiske krise: knusende fattigdom og privatiseringen af den offentlige sektor. Den 5. december mødte mere end 7.000 mennesker op til det møde, der var organiseret i Moskva af forskellige politiske grupper, der kræver demokratisering. Kravet om et »fair valg!« gik hurtigt over i »Putin – gå af!« og ved mødets afslutning var der voldelig konfrontation mellem politi og deltagere. Indenfor få dage spredte konflikten sig og forstærkedes. Unge mennesker organiseret gennem sociale netværk forsøgte sig med uautoriserede aktioner i byens centrum. De blev tæt fulgt og brutalt spredt af politiet.

I fredags blev næsten 1000 personer arresteret i forbindelse med sådanne ak-

tioner i Moskva og Sankt Petersborg. Til sidst nåede utilfredsheden et højdepunkt lørdag den 10. december. Det, der skete denne dag, kan allerede betegnes som en milepæl i moderne russisk historie. For første gang siden starten af 90'erne var millioner af mennesker med i direkte politisk aktion – i gaderne. I denne politiske aktivitet kan vi allerede se en kamp mellem ideer og alternativer blive diskuteret mellem tre poler: demokrater, militante venstreorienterede og nationalister. Denne kamp mellem ideer udspiller sig på en fælles baggrund – en opgave, som alle har gjort til deres: nemlig at vælte Putinsystemet og genetablere elementære politiske friheder. Perspektiverne for denne nyligt opståede bevægelse er tvivlsom. Men under alle omstændigheder er intet, som det var før. Vi er på vej ind i en ny epoke i historien, hvor den antikapitalistiske venstrefløj vil spille en større rolle end tidligere.

10.december

Ilya Boudraïtskis er leder af Vpered (Fremad – som netop har besluttet at slutte sig sammen med en anden socialistisk organisation) og medlem af Fjerde Internationale.

Farvel til Berlusconi – nu skal vi kæmpe imod bankdirektørernes regering

AF SINISTRA CRITICA

Det var med god grund, at kvinder og mænd over hele Italien strømmede til torve og pladser for at fejre afskeden med den mand, der har gjort så meget skade både som ministerpræsident og i opposition.

I modsætning til mange af dem, der fester, så er vi ikke ligeglade med den måde, som Berlusconi måtte gå af på, eller med hvem, der skal efterfølge ham. Vi synger heller ikke lovsange til præsident Napolitano. Han hjalp med at bringe Berlusconi til fald, fordi kapitalen og det politiske lederskab i Europa forlangte det. De mente ikke, at Berlusconi og hans regering ville være i stand til at gennemføre de krævede nedskæringer og den ødelæggelse af social velfærd, som bliver betragtet som det eneste »ansvarlige svar« på krisen i Europa.

Vi må heller ikke glemme, at nedskæringerne nu bærer Mario Montis navn, den mand, der stillede sig i vejen for enhver form for statslig hjælp, som fremmede de store bankers interesser og sørgede for afregulering af finansvæsenet. Det er den samme Mario Monti, der brugte højrefløjssavisen »Corriere della Sera« til at skamrose Gelmini og Marchionnes reaktionære »reformer«. Er der nogen som helst på venstrefløjen, der i ramme alvor kan tro på, at den mand står for noget, der er »bedre«?

Der er ikke et »efter«. Det, som vi har nu, det er en regering, der er fjendtligt indstil-

let over for arbejderklassens interesser. Regeringens eneste program er nye, barske økonomiske og finansielle indgreb over for arbejderklassen og omfattende privatiseringer af den offentlige sektor for at imødekomme kravene fra den europæiske kapital. Det er en regering, der prøver at sælge den gamle ideologi med, at vi kun kan komme ud af krisen med stadig hårdere angreb på social velfærd, lønninger og pensioner end dem, som vi ellers har haft i de sidste 20 år.

For arbejderne, for de arbejdsløse og dem, der må hutle sig igennem med usikre og tilfældige jobs, for de unge og for indvandrere – for dem er der kun ét valg: øjeblikkelig og konsekvent modstand imod Monti-Napolitano-regeringen. Vi må formulere de argumenter, der er brug for, og udvikle de organisationsformer, der kræves, for at gå imod de planer, som de har med os. Vi må opbygge et netværk, der rejser de vigtige spørgsmål om sociale og politiske alternativer, og som står fast på, at dem, der er skyld i krisen, også skal betale for den.

De statslige institutioner giver ingen mulighed for genveje. Den eneste mulighed er et valg nu og en styrkeprøve mel-

lem politiske programmer, der prøver at lære af de ting, der er sket de sidste fire år – med et antikapitalistisk venstre, som siger nej til »national enhed« og et »teknisk kompromis«, og som organiserer politisk og social modstand. Vi indbyder alle til at være med til at opbygge den bredest mulige enhed blandt dem, der siger nej til krisen ud fra et klart venstreorienteret synspunkt. Det vil vi gerne være med til.

Forretningsudvalget, Sinistra Critica

Sinistra Critica (Kritisk Venstre) var oprindeligt en mindretalstendens inden for Partiet for Kommunistisk Genopbygning (PRC), som gik imod partiets deltagelse i Prodi-regeringen. Tendensen forlod PRC og blev en selvstændig organisation i 2007. Den er nu tilsluttet Fjerde Internationale.
www.sinistracritica.org

Absolut flertal til højre

AF ÅGE SKOVRIND

Højrefløjen vandt som forventet parlamentsvalget i Spanien den 20. november og har nu et absolut flertal (44 procent af stemmerne og 186 mandater – ud af 350). Det Socialistiske Parti (Socialdemokraterne) fik et meget dårligt resultat (28 procent og 110 mandater).

Fjerde Internationales tilhængere har efter bruddet med Izquierda Unida arbejdet på at opbygge et antikapitalistisk alternativ.

Kun i Sevilla og Barcelona blev Socialisterne det største parti. Ellers var der blå sejr over hele landet (bortset fra Baskerlandet). Flere valgte sofaen i skuffelse over krisen og den afgående socialdemokratiske regerings svigt. Stemmedeltagelsen var denne gang knap 72 mod lidt over 75 ved valget i 2008.

»Los Indignados«

Den stærke besæt-bevægelse af »los indignados«, som har rejst en skarp kritik af de facto to-partisystemet og af konsekvenserne af Spaniens dramatiske krise, afspejlede sig delvist i fremgangen for venstre-fløjspartiet Izquierda Unida IU (med det spanske kommunistparti som hovedkraft). Selv om IU ikke har været nogen væsentlig kraft i indignados-bevægelsen, kan partiet have høstet stemmer på denne konto. IU gik kraftigt frem og fik 6,9 procent og 11 mandater. Det må betegnes som et særdeles godt resultat, da partiet sidste gang kun fik 3,9 procent og et enkelt mandat.

Forsøget på at opbygge et grønt midterparti – i stil med det succesrige franske sidestykke – slog fejl. Projektet havde opbakning fra såvel de Europæiske Grønne som de Grønne i Katalonien (det eneste sted hvor partiet står stærkt), men selv ambitionen om at vinde et mandat i Madrid lykkedes ikke.

Antikapitalistisk Venstre

Fjerde Internationales tilhængere deltager ikke længere i IU. I skuffelse over IU's parlamentariske og reformistiske kurs besluttede man for nogle år siden at bryde ud og arbejde på at opbygge et antikapitalistisk alternativ, og i dette valg opstillede Antikapitalistisk Venstre (Izquierda Anticapitalista – IA) i en del storkredse, men med et meget beskedent resultat.

Det bedste resultat var i Barcelona med 0,4 procent og 11.307 stemmer. I de fire katalanske storkredse fordoblede IA sit stemmetal i forhold til det seneste katalanske lokalvalg, fra 7.000 til næsten 14.000 stemmer, og i forhold til EU-parlamentsvalget var det en tredobling. I Madrid var resultatet dårligere. Her fik IA kun 0,19 procent – det samme som ved EU-valget, men i absolutte tal en fremgang på 50 procent.

God kampagne, men lave stemmetal

De spanske kammerater skriver i en kort rapport, at den politiske kampagne har været positiv.

»Vi fik mere medieomtale end normalt og var synlige mange steder. Kampagnen var aktivistisk og dynamisk, med direkte aktioner mod Børsen og forskellige bankers hovedsæder. Vi fik nye kontakter og i forhold til partiopbygningen er det generelle resultat positivt, selv om vi ikke er i stand til at udgøre et vælgermæssigt

alternativ til venstre for Izquierda Unida.« De spanske antikapitalister peger på en række årsager til den begrænsede vælgeropbakning: stemmespilsargumentet fik folk til at stemme på IU i stedet, nogle har stemt på De Grønne, det store antal sofavælgere og blanke stemmer, samt konkurrence fra andre små partier som for eksempel Piratpartiet.

Baskerlandet

Særlig interessant var resultatet i Baskerlandet, hvor den nationalistiske venstre-fløjsalliance Amaiur fik et forrygende godt resultat. Alliancens hovedkraft kommer fra det, som tidligere hed Herri Batasuna, men som gang efter gang, hele tiden under nyt navn, er blevet forbudt af de spanske domstole (pga. påståede forbindelser til ETA). De fik næst flest stemmer i Baskerlandet, kun overgået en smule af det nationalistiske centrum-højreparti PNV, men mandatmæssigt blev Amaiur det største parti i Baskerlandet.

Amaiur kommer kun til at forholde sig til en baskisk dagsorden, men deres flotte valgresultat og tilstedeværelse i parlamentet i Madrid vil umuliggøre et forbud mod partiet, hvad der ellers er et vigtigt mål for en væsentlig del af PP og det civile højrefløjsmiljø.

VI VIL IKKE BETALE JERES EJENDOMSSKAT! VI VIL VÆLTE JER!

AF ANTARSYA

Den skat, som PASOK-regeringen fik presset gennem parlamentet, med den berygtede »særskat på ejendomme« udgør topmålet af regeringens skattefelttog og dens sociale barbari på bekostning af arbejderne og de brede de af befolkningen, der allerede lever på kanten af afgrunden.

Selv før dette var der en enorm vrede over indførelsen af »særskat-terne« og den »specielle erhvervsskat«, der blev udskrevet i spareprogrammet i juni. Det er anslået, at den totale byrde for en gennemsnitlig familie vil være et pænt stykke over 7500 kroner – og det i en periode, hvor lønninger og pensioner er blevet skåret brutalt ned, arbejdsløsheden stiger voldsomt, og hundredtusinder af fyringer er på vej i den offentlige sektor, i og med at jobs ikke bliver genbesat.

Regeringens skamløshed overskrider alle grænser, og endnu engang er det flertallet i samfundet, der bliver ofre. Samtidig med at regeringen begynder at tale med ejerne af skibsrederierne og spørger dem, hvordan de kunne »bidrage til de nationale anstrengelser« (!), sænker de virksomhedsskatterne til 20 procent, fortsætter de ubegrænsede fritagelser og skattelettelser for kapitalen i »vækstens« navn, giver 110 milliarder euro til bankerne, sælger ud af den akkumulerede offentlige rigdom for en ret linser, og nådesløst ruinerer de arbejdsløse og pensionisterne, arbejderne, de selvstændige og småbønderne. To år efter indførelsen af memoranda-politikken, henviser regeringen til »tomme pengekasser« i jagten på at indsamle skatter. På den måde viser dens egen politik sig at have spillet fuldstændig fallit. Den står overfor det totale sammenbrud!

Vi opfordrer arbejderne og hele den græske befolkning til – støttet af massebevægelserne – at deltage i en bred ulydighedskampagne mod de tidligere skatter og den nye ekstraskat. Ikke nogen, ingen arbejder, ingen arbejdsløs, ingen selvstændig skal betale det »specielle bidrag« eller den »specielle skat«. Derudover er ekstraskatter med tilbagevirkende kraft på indkomster, der allerede er skattebelagte, i strid med forfatningen, og en hån mod enhver forestilling om skattemæssig retfærdighed.

Denne kamp er ikke en individuel kamp, men en fælles kamp, som skal organiseres. Det er en del af folkets generelle kamp for at vælte den elendige PASOK-regering og dens samarbejdspartnere: det højreorienterede Nyt Demokrati og LAOS på den yderste højrefløj. Det mellemfristede program (vedtaget i juni 2011, som betingelse for at få lån fra EU, red) og kapitalens politik, der søger at afskaffe alle arbejdende menneskers rettigheder og vælte konsekvenserne af den kapitalistiske krise over på masserne, må stoppes. Vi kan gøre det. Muligheden så vi i de massive og vrede demonstrationer under den internationale messe i Thessaloniki i september 2010. Betingelsen for yderligere optrapning er ved at tage form. Det bliver langt stærkere end de seneste oprørsstrejker og mobiliseringerne under besættelsen af de offentlige pladser i juni.

Vi opfordrer alle fagforeninger, videnskabelige organisationer og professionelle sammenslutninger, studenter ved de besatte universiteter, bevægelsen for civil ulydighed, til at bekendtgøre at »VI VIL IKKE BETALE!« De offentlige forsamlinger i byer og bydele skal afvise den nye skat gennem kollektive beslutninger, der skal føre til fortsatte mobiliseringer. De skal aktivt støtte deres medlemmer, når de afviser at betale.

For udviklingen af en bred kampagne med strejker og bevægelser, der har til hensigt at fælde regeringen, sammen med alle de andre slagtere: EU, IMF og deres lakajer! ANTARSYA vil deltage i denne kamp, med alle de kræfter vi har!

ANTARSYA – Antikapitalistisk Venstrealliance for Omvæltning, 15. september 2011.

ANTARSYA er en alliance på den antikapitalistiske revolutionære venstrefløj i Grækenland. Den omfatter OKDE-Spartakos, den græske sektion af 4. Internationale, og SEK, Socialistisk Arbejderparti, som er medlem af den Internationale Socialistiske Tendens (IS-tendensen).

Oversat fra engelsk af Martin Mørch

Ja, selvfølgelig, *men uden jubel*

Når Folketinget endeligt vedtager finansloven den 20. januar, så bliver forholdene for lønmodtagere og folk på overførselsindkomst, for asylansøgere og for miljøet og klimaet mm. bedre på en række områder, end hvis denne finanslov ikke blev vedtaget. Samtidig bliver forholdene ikke på noget område forværret af, at finansloven bliver vedtaget.

AF SAP'S FORRETNINGSUDVALG

Det er den korte – og ikke 100 procent præcise – forklaring på, hvorfor Enhedslisten naturligvis må stemme for finansloven.

Det er sådan, Enhedslisten har lovet at stemme – ud fra mindste forbedring/ mindste forringelse princippet.

Det er i overensstemmelse med de retningslinjer, årsmødet vedtog i 2010 for finanslove under en ny regering.

Vigtigst af alt: Det ville være uansvarligt over for arbejderklassen og over for klimaet at stemme imod og lade disse fremskridt forsvinde, når ikke der følger forringelser med i pakken.

Alligevel har der lydt tvivl og kritik fra mange i og omkring Enhedslisten.

Det er forståeligt. Finansloven er den mest komplicerede lov, Folketinget overhovedet stemmer om. Derfor er det også svært at overskue konsekvenserne af finansloven og dermed svært at afgøre, om Enhedslisten bør stemme for.

Forbedringerne er nogenlunde lige ud af landevejen. De er blevet opremset mange steder. Alligevel har der været rejst kritik af, at der ikke var flere forbedringer. Nogle har argumenteret med, at forbedringerne i finansloven bestod af forslag, som nogle eller alle regeringspartierne havde lovet før valget. Andre har simpelt hen ment, at Enhedslisten skulle have krævet mere og stået mere fast.

Til det må man sige, at forbedringer er forbedringer for almindelige mennesker, uanset om regeringspartierne havde lovet det i forvejen, eller Enhedslisten har tvunget dem til det. Dertil kommer, at man er meget naiv, hvis man tror, at regeringspartierne ville have gennemført alle disse valgløfter – hvis ikke Enhedslisten havde krævet det.

Helt overordnet afhænger omfanget af forbedringer i finansloven og ved andre lejligheder af det pres, der er på regeringen fra deres egne vælgere og mulige vælgere. Det har ikke i denne situation været massivt, og derfor har der været snævre grænser for, hvad Enhedslisten kunne få regeringen med på.

Spørgsmålet om forringelser er mere kompliceret. I medierne og i debatten på venstrefløj har det svirret med eksempler på »forringelser«, som Enhedslisten skulle have accepteret og lovet at stemme for.

SAP er enig med Enhedslistens årsmøde, folketingsgruppe og hovedbestyrelse i, at finansloven skal måles på, hvad lige netop finansloven ændrer. Derfor er det meningsløst at sige, at Enhedslisten med sit ja til finansloven accepterer eller stemmer for alle de love, der er vedtaget tidligere, eller alle de love, regeringen planlægger at fremsætte, men som ikke kræver penge afsat i finansloven. Det gælder f.eks. tilbagetrækningsreformen, forkortelse af

Enhedslistens årsmøde i 2010 vedtog retningslinjerne for finanslovsforhandlingerne.
Foto: Maibritt Kerner

dagpengeperioden (som til gengæld er blevet udskudt et år) og nedskæringerne på universiteterne. Man kunne med samme ret sige, at en stemme for finansloven er en stemme for alle i historien vedtagne love, som stadig er i kraft, og som udløser poster på finansloven. Det ville være meningsløst princippryteri, der hverken gavner arbejderklassen eller styrker en politisk radikalisering mod venstre.

Nogle kritikpunkter har baseret sig på direkte misforståelser. Det gælder f.eks. det, der i pressen er udlagt som tilførsel af et trecifret millionbeløb til politiet. Det er et delforlig, som Enhedslisten ikke er med i, men nok så vigtigt består forliget i, at man overfører penge fra nogle dele af politiet til andre, altså ikke flere penge til politiet.

Så er der kongehuset! Enhedslisten støtter ikke kongehuset. Derfor er det en »forringelse« for Enhedslisten at sende flere penge i den retning. Men her er der efter vores mening tale om noget,

der falder under petitessegrænsen, både pga. beløbet og fordi det kun er meget indirekte, at denne »forringelse« skader arbejderklassen.

Endelig er der to områder, hvor vi ikke var klædt ordentligt på i Enhedslisten, inden vi sendte vores folketingsmedlemmer til finanslovsforhandlinger.

Det ene er de adfærdsregulerende afgifter, giftskatterne på blandt andet fedt og slik. Der er ingen tvivl om, at disse afgifter rammer arbejderklassen og folk på overførselsindkomst på pengepungen. Det er oven i købet sådan, at det rammer dem hårdere end samfundets rigeste.

Enhedslisten har opnået en vis kompensation for nogle af de allerfattigste.

Her er problemet, at Enhedslisten ikke har diskuteret spørgsmålet grundigt nok. I Enhedslisten er vi ikke afklarede omkring en fælles, vedtaget holdning. Går vi ind for adfærdsregulerende afgifter, på hvilke områder, hvor meget social kompensation

skal vi eventuelt kræve og i hvilken form?

Man kan altså ikke hævde, at folketingsgruppen med disse afgifter stemmer for noget, der ifølge Enhedslistens vedtagne politik er en forringelse.

Det andet område er de såkaldte grønthøsterbesparelser på to procent i alle ministerier. Det er en praksis, der har eksisteret siden Schlüter-regeringerne i begyndelsen af 1980'erne. Det fortaber sig i tågerne, hvornår beslutningen for 2012 bliver taget og af hvem, og der har med en vis overbevisning været argumenteret for, at alle disse besparelser på tusindvis af poster i ministeriernes budgetter allerede er implementeret og rent teknisk ikke kunne bremses og tilbageføres med virkning fra 2012.

På enkelte områder, hvor grønthøsterbesparelserne har åbenlyst negative konsekvenser, er det lykkedes Enhedslisten at tilbageføre dem. Kampen om denne dybt skadelige automat-besparelse var Enhedslisten heller ikke ordentligt klædt på til, men det er helt afgørende, at folketingsgruppen melder klart ud i god tid inden næste finanslovsforhandlinger, at vi ikke går med til det én gang til.

Altså »markante forbedringer« og – hvis ikke der er blevet overset noget – ingen »nye forringelser«. Derfor stemmer Enhedslisten Ja. Men så er det bedste om den finanslov også sagt.

Finansloven betød ikke et opgør med blå bloks politik. Den sikrede ikke en kraftig økonomisk indsprøjtning til den kommunale velfærd. Den påbegyndte ikke en politik, hvor de rige får lov at betale for den krise, de selv har skabt. Den indledte ikke en kurs med indgreb over for kapitalens og finansmarkedernes magt til at skærpe krisen, ødelægge samfundet, og øge udbytningen af arbejderklassen.

Derfor er det en finanslov, der ikke er grund til at juble over. Tværtimod er der behov for at sige klart, at Enhedslisten stemmer for på trods! På trods af, at

finansloven i bund og grund er for ringe. For meget jubel og for mange smilende ansigter vil være en hån mod de mennesker, der mister efterlønnen, dem hvis sygedagpenge stadig forsvinder efter et år, dem der bliver arbejdsløse og går på tvangsauktion i 2012, efterhånden som krisen for alvor breder sig til Danmark.

Med et ja-på-trods-signal og en afdæmpet tilfredshed omkring de faktiske forbedringer vil det også være langt nemmere for Enhedslisten at forklare, at vi ikke stemmer for de »overlevede« nedskæringer på universiteterne, men tværtimod støtter og deltager i de studerendes kamp mod dem. At vi ikke med finanslovsforliget tager ansvar for den overordnede – fortsat borgerlige – økonomiske politik, men fortsat bekæmper denne både i og ikke mindst uden for Folketinget. Med den tone og med de signaler vil Enhedslisten langt tydeligere kunne forberede situationen næste år, hvor der skal langt større folkelig mobilisering til, hvis det skal blive realistisk med en finanslov, Enhedslisten kan stemme for. Med den tone og de signaler vil Enhedslisten for alvor kunne flytte fokus fra Finansministeriets forhandlingslokaler og folketingssalen og ud på arbejdspladserne, i fagbevægelsen, i andre bevægelser og ud blandt dem, der har stemt regeringen til magten. Det er dér, der skal kæmpes nu.

SAP's forretningsudvalg, 25. november 2011

NEJ til europagten

AF SAP'S FORRETNINGSUDVALG

STATSCHEFERNE FOR EUROPAS TO STØRSTE LANDE, MERKEL OG SARKOZY, ER GÅET SAMMEN FOR AT DIKTERE RESTEN AF EU EN FINANSPOLITISK PAGT PÅ DERES BETINGELSER.

Merkel og Sarkozy vil hellere hjælpe aktionærerne i deres egne banker end skabe velfærd og udvikling i de gældsplagede euro-lande.

De to borgerlige regeringsledere har ikke bare det til fælles, at de står til at tabe det næste valg, men også at de hellere vil hjælpe aktionærerne i deres egne banker end skabe velfærd og udvikling i de gældsplagede euro-lande.

Skåret ind til benet handler aftalen mellem de 17 euro-lande om, at der bliver sat ekstra tommeskruer på landenes finanspolitiske råderum. Euro-landene forpligter sig til at vedtage lovgivning om automatiske sanktioner (bøder til EU), hvis det offentlige budgetunderskud overstiger 3

procent. Desuden bliver budgetkravene skærpet i forhold til nu: »Der skal som udgangspunkt være overskud eller balance i landenes budgetter. Det strukturelle underskud må højst være en halv procent af det årlige bruttonationalprodukt.«

Bag de fine økonomiske begreber handler aftalen i virkelighedens verden om at tvinge en række lande til at gennemføre dramatiske nedskæringer i de offentlige udgifter og sælge ud af offentlige ejendomme og selskaber, som det allerede sker i for eksempel Grækenland,

Portugal og Italien. Det skal overbevise udenlandske banker om, at de igen kan købe statsobligationer fra disse lande. Resultatet er voksende arbejdsløshed og fattigdom – og en uddybning af krisen. En række europæiske socialdemokrater har med rette kritiseret aftalen for at være for højreorienteret, og især at den helt mangler initiativer til nye jobs.

Den grundlæggende årsag til eurokrisen er, at man har indført en valutaunion mellem en række lande med meget forskellige økonomiske forudsætninger – uden samtidig at have en finanspolitisk union. Produktiviteten i euro-landene har udviklet sig forskelligt, hvilket har givet især den tyske industri en stor konkurrencefordel. Det har skabt overskud i den tyske betalingsbalance, men underskud i den græske. Under »normale« omstændigheder ville Grækenland have devalueret sin valuta, men da de ikke længere har deres egen valuta, har de i stedet optaget lån i blandt andet tyske banker.

Hvis man i sin tid havde spurgt Europas befolkninger, om de ønskede en finanspolitisk union, sammen med euroen, ville de have sagt nej. Så indførte man alligevel euroen, selv om det var på et uholdbart grundlag. Det kunne fungere, så længe den kapitalistiske økonomi var i fremgang. Nu er hele euro-konstruktionen så i fare for at bryde sammen, fordi den fra starten var en fejl-konstruktion. Hvad gør man så? Pisker en hysterisk stemning

op, som skal få os til at acceptere nogle EU-regler – et skridt i retning af en fælles finanspolitik – som befolkningerne aldrig har ønsket. Vi er nødt til at sige: Vi vil ikke betale for deres fejltagelser.

Danmark står uden for euroen, men kan vælge at tilslutte sig den nye pagt.

Det kan ikke undre, at Lars Løkke Rasmussen hilser de nye regler velkomne, fordi det er tale om »god borgerlig politik«. Måske heller ikke, at Helle Thorning-Schmidt på forhånd har erklæret sig positiv. Hun har jo altid ønsket, at Danmark skal være et euro-land. Villy Søvndal udtalte sig i starten en anelse kritisk over for visse dele af europagten, men har siden stukket piben ind. Han henviser nu til, at SF's Hovedbestyrelse med kun tre stemmer imod gav SF grønt lys til at støtte europagten, på to betingelser.

Den ene er, at den ikke må forhindre regeringens planlagte kickstart af dansk økonomi, den anden at det ikke må røkke ved det danske euroforbehold. Begge dele er helt ligegyldige betingelser, som i praksis intet betyder, andet end at SF kan bakke op. Den såkaldte kickstart går nemlig i gang, inden europagten træder i kraft, og hvis man fortolker euroforbeholdet tilpas snævert, så det kun handler om udskiftning af mønten, er alle enige om, at det kun kan ophæves ved en folkeafstemning.

Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Enhedslisten har sagt fra, men de tre par-

tier udgør et forsvindende mindretal, når Folketinget skal give regeringen et mandat, forud for EU's endelige beslutning om europagten, som efter planen skal ske i marts 2012.

» Hvis man i sin tid havde spurgt Europas befolkninger, om de ønskede en finanspolitisk union, sammen med euroen, ville de have sagt nej. Så indførte man alligevel euroen, selv om det var på et uholdbart grundlag.«

Ligesom Storbritanniens David Cameron var imod europagten for at beskytte finansverdenen i London City, har de danske nej-partier helt forskellige bevæggrunde. For Enhedslisten er det afgørende at argumentere imod europagten, fordi den er gennemsyret af borgerlig politik. Den er et redskab til at gennemtvinge offentlige nedskæringer og sociale forringelser. På den måde kan vi appellere til S og SF's vælgere og samtidig lægge afstand til de to borgerlige nej-partier.

Europagten er også udemokratisk. Den begrænser de valgte regerings muligheder for at træffe økonomiske valg. Og først og fremmest begrænser den arbejderbefolkningens mulighed for at påvirke de politiske beslutningstagere, som kan bruge euro-kravene som undskyldning for

nedskæringer. Vi er naturligvis ikke naive. Vi lever ikke på en isoleret ø, uafhængigt af økonomierne i resten af verden. Men mulighederne for at lægge hindringer i vejen for den borgerlige krisepolitik vil blive mindre, hvis vi overfører mere magt til EU. Omvendt vil de være lidt større, så længe vi holder os uden for euro-pagten og euroen. Her vil vi have lidt flere muligheder for at kæmpe for en social og solidarisk politik.

Endelig er europagten ganske vist ikke det samme som en ophævelse af det danske euro-forbehold. Men argumentet for forbeholdet var jo netop, at befolkningen ikke ønskede at overlade finanspolitikken til EU – og det vil i vidt omfang ske med den nye pagt. Dermed bliver det sandelig nemmere for euro-tilhængerne at argumentere for at afskaffe euro-forbeholdet – 'når vi nu alligevel er underlagt de samme regler'!

En dansk tilslutning til euro-pagten vil betyde, at vi opgiver noget af den selvstændighed, der er en følge af euro-forbeholdet. Forbeholdet kan kun ophæves ved en folkeafstemning, og derfor er der åbenlyst grundlag for en mobilisering for bl.a. Enhedslistens og Folkebevægelsens krav om en folkeafstemning om dansk tilslutning til euro-pagten.

SAP's Forretningsudvalg, den 16. december 2011.

Solidaritet med de fængslede faglige aktivister i Pakistan

Den 1. november i år blev seks pakistanske fagforeningsfolk dømt til i alt 490 års fængsel af en anti-ter-rordomstol. Retssagen og fængslingen er en økonomisk katastrofe for deres familier, der står tilbage uden indtægt og risikerer at måtte tage deres børn ud af skolen. En international kampagne skal nu samle penge ind til de fængslede familier og skabe opmærksomhed for vilkårene for fagligt aktive i Pakistan.

De seks stod bag en fredelig strejke for at få deres arbejds-giver med til at hæve mindstelønnen. Efter tre ugers forhandlinger i løbet af sommeren 2010, nægtede arbejdsgiveren at indgå en aftale. I protest gik 100.000 tekstilarbejdere i hele Faisalabad-distriktet i strejke den 20. juli. Sikkerhedsvagter begyndte at skyde på de strejkende, men blev stoppet af en gruppe rasende arbejdere. Efterfølgende blev seks strejkeledere anklaget for at stå bag en påstået »nedbrænding« af en fabrik, der var fuldt køreklar igen allerede tre dage

efter strejken. Mens cheferne, der havde beordret vagterne til at skyde, slap fri, blev strejkens ledere buret inde på livstid af anti-terro-domstolen.

I protest mod forskelsbehandlingen og for at støtte de fængslede familier er de strejkendes fagforening, Labour Qaumi Movement (LQM) gået i gang med at indsamle penge. Kampagnen er støttet af Pakistansk LO (National Trade Union Federation), uddannelsesfonden LEC (Labour Education Foundation) samt det pakistanske arbejderparti LPP (Labour Party Pakistan). På grund af den massive strejke endte

arbejdsgiveren med at indgå en overens-komst i august 2010. Dette indebar også, at 20.000 tekstilarbejdere blev udstyret med det vigtige sociale sikkerhedskort, som bl.a. gør det muligt at få adgang til gratis sundhedsklinikker og gratis under-visning for fagforeningsmedlemmernes børn. Der er stadig store problemer med løn- og arbejdsforhold, inflation m.v., men protesterne har givet tekstilarbejderne tro på, at det nytter at organisere sig. Begivenhederne viser, at opbygningen af en selvstændig, kæmpende arbejderbe-vægelse er vejen frem i kampen mod den pakistanske regering og militæret på den ene side, og islamistiske fundamentalister på den anden. Det er kun fagbevægelsen og venstrefløjen, der kan give de svar, som er nødvendige imod imperialismen, anti-terrorlovene og til at opnå forbedringer i folks dagligdag.

Derfor er det også afgørende at støtte familierne til de arbejdere, der gik forrest i kampen for at hæve mindstelønnen. Giv dit bidrag til dem, der virkelig har behov for det.

Du kan f.eks. sende penge gennem STS International Solidarity:
FI-konto nr. 8401 33 70 592 eller giro 069 29 21. Mærk indbetalingen »Pakistan«.

SAP's Forretningsudvalg, den 9. december 2011.

Anholdelsen af de seks ledere har givet anledning til omfattende protester, her er tekstilarbejdere i Faisalabad i demonstration i november 2011

Kan nynazisme bekæmpes alene ved forebyggende arbejde?

Trods utallige voldelige overfald på etniske mindretal, venstreorienterede tilholdssteder, venstrefløjsaktivister, trusler mod politikere samt en række opklarede og uopklarede overfald er situationen uændret i Århus. Utryghed hos folk, der ikke behager det ekstreme højre, er udbredt i byen.

AF SVEND VESTERGAARD JENSEN

Hvordan bekæmpes fænomenet? Spørger man tidligere borgmester – nu Europa-minister Nicolai Wammen, og nuværende borgmester Jacob Bundsgaard, er der nærmest et standardsvar. Begge er socialdemokrater, uddannede på Statskundskab på Århus Universitet og professionelle politikere siden deres studietid. De siger begge i forskellige sammenhænge, at overfor nynazistisk vold må der laves en bredspektret indsats rettet mod radikalisering af unge, uanset om det er politisk eller religiøst motiveret, og uanset hvilket politisk spektrum.

Århus Kommunes indsats skal altså være forebyggende – ikke mindst gennem SSP-arbejdet (skole, socialforvaltning og politi). Borgmestrene siger også, at indsatsen er en del af det eksisterende kriminalpræventive samarbejde mellem Århus Kommune og Østjyllands Politi, og at der over for det højreradikale miljø rettes lignende tiltag. Begreberne blandes sammen som nævnt – radikalisering, ekstremisme af enhver art, osv. Men er problemet med højreradikale socialt? Er det kriminalitet, som er problemet? Eller hvad?

Særligt fænomen

Forskellige medier bragte i august 2011 en række afsløringer af det højreradikale miljø og netværk i Århus, som byggede på materiale fra researchkollektivet Redox. Især dagbladet Politiken bragte store artikler om dette.

Man må konstatere, at der er tale om et særligt fænomen, der ikke nås eller løses alene ved ovennævnte forebyggende unge-indsatser.

Mange fra det højreekstreme miljø er som dokumenteret granvoksne mænd, sågar veluddannede, alle i job og nogle i gode stillinger. Så en »SSP-indsats« vil næppe løse noget her. Dog skal det siges, at de højreradikale organisationer formår at rekruttere blandt helt unge. Men også her er spørgsmålet, om socialt forebyggende indsats vil hjælpe? Noget vil måske, andet ikke!

På valgnatten patruljerede grupper fra dette miljø rundt i Århus Midtby, blandt andet omkring Store Torv, for at angribe eventuelle sejrslubende medlemmer fra »de røde« – S, SF og Enhedslisten og deres tilknyttede ungdomsorganisationer.

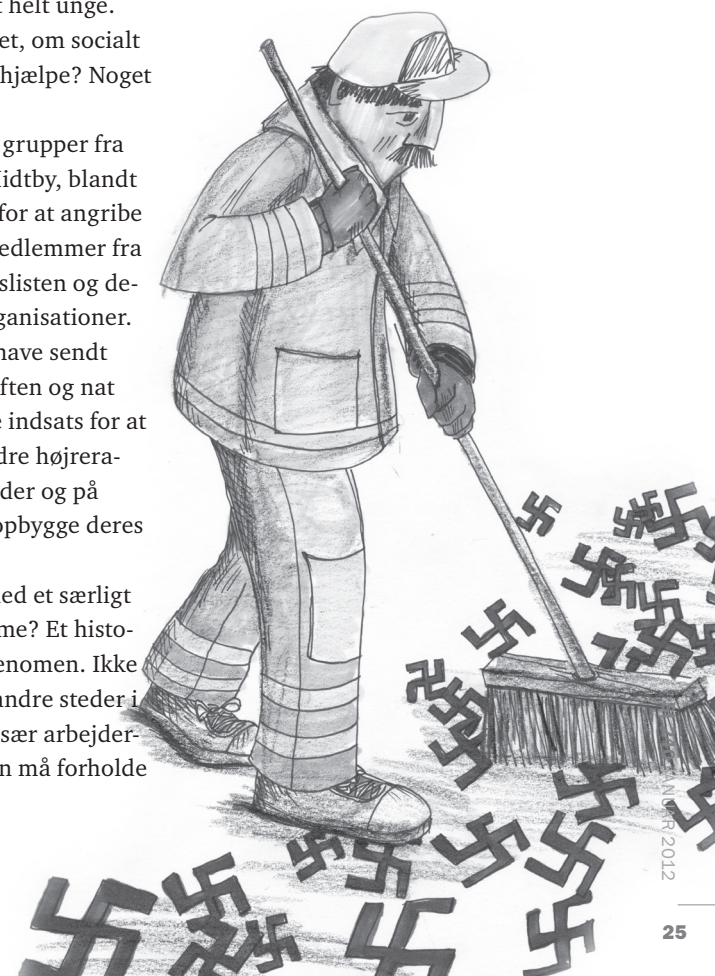
Skulle Århus Kommune have sendt socialarbejdere ud denne aften og nat for at lave en forebyggende indsats for at forhindre nynazister og andre højreradikale i at hærge rundt i gader og på stræder, overfalde folk og opbygge deres netværk?

Eller har vi her at gøre med et særligt fænomen – fascisme/nazisme? Et historisk, men også et aktuelt fænomen. Ikke blot i Danmark, men også andre steder i Europa. Et fænomen, som især arbejderbevægelsen og venstrefløjen må forholde sig seriøst og aktivt til.

Det røde kort

Socialistisk Information har snakket med den lokale LO-formand i Århus, Anders Munk:

»Når politikere siger, at SSP-arbejdet skal bruges her, er det af bekvemmelighedsårsager. Men det er en fejl. Det vil aldrig kunne løses på den måde. Nynazisme og andre højreradikale aktiviteter er noget ganske andet. Der kan gøres mere. Det

arbejde, der er i gang, skal fortsætte. Men forudsætningen for at foretage sig mere er først og fremmest at erkende og acceptere, at der er et problem. Såvel politiet som politikerne frygter at få afdækket, hvor stort problemet er. Det må frem i lyset«.

Pressen er en vigtig alliancepartner, mener han. Men pressen kan ikke klare det alene:

»Det er politikerne, der må handle. I LO og de lokale fagforeninger griber vi de chancer, vi har. Vi er for eksempel med i kampagnen 'Gi' racismen det røde kort!' Blandt andet deltog LO-Århus i den fælles march ud til Stadion til en superligakamp. Der var en fantastisk opbakning. Kampagnen fortsætter. Spillerforeningen – fodboldspillernes egen organisering – er hovedtovholder. Vi går med, når der laves noget, blandt andet når der organiseres gadefodbold mod racisme,« siger Anders Munk.

Anders Munk pointerer, at der ikke er tale om en permanent aktivitet:

»Vi har fokus på bestemte tidspunkter, så kan vi sende orientering ud til tillidsfolk, der kan tage det op på arbejdspladserne.«

Politisk problem

At det netop ikke er et socialt problem som sådan, men et politisk problem, bekræftes også af en gruppe unge, som Socialistisk Information mødte i Århus.

Snakken gik blandt andet på, om valgsejren til »rød blok« og Breiviks masseterror i Norge har lagt en dæmper på nynazisterne og andre højreradikales aktiviteter i byen:

»De markerer sig rundt om i byen, og laver et 'statement' af og til ved at smadre nogle udvalgte, især udlændinge og venstrefløjsaktivister, som de udpeger. Det er volden, der er i centrum for deres aktiviteter. Det og deres 'patruljering' på valgnatten får en til at sammenligne med tidligere tider i Tyskland, hvor deres første succeser var at markere sig

» Det er volden, der er i centrum for deres aktiviteter. Det og deres 'patruljering' på valgnatten får en til at sammenligne med tidligere tider i Tyskland.

voldeligt og handlekraftigt i gadebilledet. På den måde opbygger de frygt. En begyndende ødelæggelse af politiske modstandere, der til sidst kunne føre nazisterne til magten«

»Der er en arbejdsdeling mellem forskellige dele af miljøet. Det netværk, som så udmærket blev beskrevet i medierne, har netop en arbejdsfordeling. F.eks. er der en arbejdsdeling mellem White Pride og Vederfølner. Sidstnævnte er de 'pæne', de 'stuerene'. De førstnævnte er de voldelige. Især efter at 'stemningen' er vendt lidt efter valget i september. Men personkredsen i de to organisationer er den samme. Det ses blandt andet på Vederfølners hjemmeside«.

Fodbold som redskab

»Fodboldarenaerne er stadig deres 'hjemmebane', i hvert fald de mest voldelige af dem. Det er deres rekrutteringssted og et sted, hvor aggressionerne kan få fuldt udbrud. Hadet, der opildnes, kan forføre mindre drenge og helt unge, der så kan føres ind i 'miljøet'. Det betyder også, at antiracister, antifascister – bredt set – må bruge samme stadionmiljøer, fodboldmiljøerne, til at bekæmpe dem. Pressen må bruges. De skal klædes af, afsløres for, hvad de står for, og hvad de praktiserer. Og dem der ser hen til dem, må overbevises om, at det ikke er sejt at være nynazist og lignende. Det er også vigtigt at sige, at der skal laves en bred vifte af aktiviteter mod dette fænomen«

»Nynazismen kan blomstre, hvis arbejderbevægelse, venstrefløj og andre gode kræfter er for passive. Højrefløjen kan vokse, hvis den får mulighederne for det. Det må ikke ske,« lyder opfordringen fra de tre aktivister.

Hvordan skal radikalisering, herunder nynazisme, bekæmpes? – Forebyggende indsats i form af bl.a. SSP er svaret, hvis man spørger på Århus Rådhus

DOKUMENT:

FN's rolle i krig og imperialism

Denne tekst blev vedtaget af Socialistisk Arbejderpartis landsmøde 7-8. januar 2012.

Landsmødet vedtog også tekster om »Klassekampen under SRSF-regeringen«, »Hvad er SAP?«, »Hvad kan SAP bruges til?« og en aktuel udtalelse.

Alle landsmødets vedtagelser kan findes på SAPs hjemmeside:
<http://sap-fi.dk>

Ved afslutningen af Anden Verdenskrig i 1945 blev de sejrende statsmagter enige om at danne en international organisation af stater: Forenede Nationer (FN).

Det erklærede formål var at sikre fred og sikkerhed mellem stater, og FN fik derfor bl.a. tillagt en myndighed til at gribe ind overfor »trusler mod freden, brud på freden og aggressive handlinger« mellem stater (FN's charter).

Siden sin dannelse har FN desuden været forum for andre former for internationale indsatser – bl.a. gennem UNHCR (FN's flygtningehjælp) og WHO (Verdenssundhedsorganisationen).

Denne tekst handler alene om imperialism og særligt om FN's rolle i forhold til krig og fred. Der er desuden behov for en mere dybdegående analyse af landenes roller og positioner i den verdensorden, der har udviklet sig siden Murens fald. Dette ligger dog uden for denne teksts afgrænsning.

Ikke en demokratisk Internationale

De sejrende statsmagter – USA, Sovjetunionen, Storbritannien, Frankrig og Kina – sikrede fra starten sig selv de afgørende stemmer, når FN skulle træffe beslutninger om indgreb i konflikter mellem stater.

Det skete gennem de aftalte regler om, hvem der kan træffe hvilke beslutninger.

Sikkerhedsrådet

Beslutninger om militære indgreb og sanktioner overfor handel, herunder med våben, blev alene et anliggende for Sikkerhedsrådet, hvor de fem statsmagter har permanente pladser, mens ti andre pladser går på skift mellem FN's øvrige medlemslande. Samtidig har hvert af de fem lande vetoet.

Hermed har disse fem statsmagter sikret sig

- at FN aldrig kan gribe ind overfor de fem lande selv og deres handlinger
- at FN aldrig kan gribe ind overfor lande, som en af de fem vil beskytte

Sådan er systemet stadig – med de ændringer, at Kina overtog pladsen fra Taiwan, og Rusland overtog pladsen fra Sovjetunionen.

Generalforsamlingen

Den anden store del af FN's organisation udgøres af Generalforsamlingen. Her har hvert enkelt medlemsland én stemme, men til gengæld har forsamlingen ikke nogen kompetence over noget afgørende område af FN's virksomhed.

I alle tilfælde kan møderne i Generalforsamlingen dog have en vis politisk betydning som et forum, hvor selv de mindste

lande har en mulighed for at ytre sig.

Det enkelte land repræsenteres af sin regering, og det er ikke nogen betingelse, at denne regering skal være repræsentativ for landets befolkning.

Generalforsamlingen er således et forum for de reelt eksisterende magthavere i verdens lande – uanset om de har et demokratisk mandat, leder et diktatur eller har fået statsmagten i arv.

Ved sin dannelse i 1945 bestod FN alene af de ca. 50 statsmagter, som inden afslutningen af Anden Verdenskrig havde erklæret krig mod aksemagterne (Tyskland, Japan og Italien). I dag har land nr. 189 (Palæstina) søgt om optagelse.

Menneskerettigheder

Selv om FN først og fremmest er en

» De sejrende statsmagter – USA, Sovjetunionen, Storbritannien, Frankrig og Kina – sikrede fra starten sig selv de afgørende stemmer, når FN skulle træffe beslutninger om indgreb i konflikter mellem stater«

FN blev dannet af de sejrende magter efter afslutningen af Anden Verdenskrig med det erklærede formål at sikre fred og sikkerhed mellem stater.

organisation for samarbejde mellem stater, vedtog organisationen allerede i 1948 en erklæring om menneskerettigheder, som fastslår en række individuelle rettigheder, som bør gælde for ethvert menneske. Det er dog ingen betingelse for medlemskab af FN, at en stat overholder og respekterer disse rettigheder. Menneskerettighedserklæringen er først og fremmest et godt værktøj, der kan bruges som værn og løftestang af undertrykte overalt i verden. Derfor er det en hovedopgave at forsvare og evt. udbygge menneskerettighedserklæringen.

Erklæringen om menneskerettigheder er ikke en del af FN's charter, som er det juridiske grundlag for Sikkerhedsrådets virksomhed. Det er derfor ikke en pligt (end ikke formelt) for Sikkerhedsrådet at sikre, at disse rettigheder overholdes – hverken af de fem permanente medlemmer eller af noget andet medlemsland i FN. Derudover sætter menneskerettighedserklæringen altid individuelle rettigheder over kollektive. Dette har været brugt til at underkende eksklusivaftaler ud fra »foreningsfriheden«, der ellers netop har været brugt til at forsvare retten til faglig organisering. Menneskerettighederne indeholder samtidig retten til at erhverve og besidde ejendom, hvilket skaber forudsætningen for spekulation i menneskers behov for tag over hovedet og dermed grundlæggende strider mod arbejderklassens interesser. Samtidig er der en skævvridning af hvilke rettigheder der kan gøres krav på. F.eks. beskriver artikel 23, at enhver har ret til arbejde, til frit valg af beskæftigelse og beskyttelse mod arbejdsløshed. Men hvor går man hen for at gøre krav på denne ret? Selv i de lande, der har tilsluttet sig menneskerettighederne, er dette ikke en mulighed. Omvendt kan man

godt få en sag for domstolen, om retten til at organisere sig i de såkaldte gule fagforeninger. Fælles for de to eksempler er, at de tjener kapitalisternes interesse.

FN og stormagterne

Den verdenspolitiske situation efter Anden Verdenskrig med USA og Sovjetunionen som de to dominerende magter, afspejlede sig både i den måde, FN blev organiseret på, og i de opgaver, den tog sig af:

FN deltog gennem »Tilsynsrådet« i afkoloniseringen af f.eks. de tidligere europæiske kolonimagter Frankrig, England og Hollands besiddelser. Her opfordrede FN bl.a. til materiel støtte til befrielsesbevægelser. Den klassiske imperialisme, hvor imperiemagten selv stod for kontrol og administration af kolonierne, blev over en årrække afløst af formelt selvstændige lande – først og fremmest i Asien og Afrika.

FN har mæglet i konflikter, hvor stormagternes interesser ikke har været direkte involveret – som i konflikten mellem Indonesien og Holland i 1947, i Libanon 1958 og Cypern i 1964.

FN har siden 1955 været forum for nedrustningsforhandlinger og -kontrol. I starten i forhold til rustnings-kapløbet mellem USA og Sovjetunionen – senere i andre dele af verden, f.eks. i Irak efter 2000.

I de konflikter, der har involveret de største og militært stærkeste statsmagter, har FN ikke spillet nogen rolle. Det gælder f.eks. i forhold til USA's krig i Vietnam 1965-75, Sovjetunionens krig i Afghanistan 1980-90 og USA's krige i Mellemamerika 1982-89. FN er til gengæld blevet brugt til at legitimere krig og andre militære indgreb i bl.a. Korea, Somalia, Afghanistan, og senest Libyen.

Denne begrænsning i FN's rolle har været indbygget i organisationen fra starten. FN's charter afspejlede magtforholdene ved afslutningen af Anden Verdenskrig, og det kom til udtryk i, at reglerne:

- anerkendte staternes ret til individuelt eller kollektivt selvforsvar
- anerkendte staternes ret til »regionale arrangementer«

Reglerne (chartrets artikel 51, 52 og 53) siger ganske vist samtidig, at det er Sikkerhedsrådets ret og ansvar at tage nødvendige skridt til at opretholde freden, og at regio-

De 5 permanente medlemmer af sikkerhedsrådet har vetoret. Derfor vil en beslutning aldrig kunne være imod de 5 staters interesser.

nale organisationer kun måtte handle med Sikkerhedsrådets tilladelse. I praksis kan en stormagt dog nedlægge veto i Sikkerhedsrådet mod et indgreb - og derefter handle på egen hånd, evt. i samarbejde med sine partnere, f.eks. NATO.

Imperialismen

FN må som enhver anden politisk organisation forstås ud fra forholdene i det økonomiske system.

Som en verdens-organisation må FN og dens udvikling derfor forstås ud fra de økonomiske forhold og deres udvikling i verden. Udviklingen siden 1945 er overordnet sket i disse tre faser:

- 1945-1960: Etableringen af to verdensdele (Vest og Øst), hvor én stormagt var dominerende i hver; USA og Sovjetunionen, med hver sit økonomiske system. Med undtagelse af de alliancefri lande, allierede resten af Verden sig med enten den ene eller den anden.
- 1960-1990: Afkoloniseringen, hvor snesevis af nye stater blev dannet efter brud med de gamle, vestlige kolonimagter – i Afrika, Asien og Latinamerika.
- 1990 – i dag: Følgerne af Murens fald, som gjorde Tyskland til Europas stormagt, og hvor en lang række stater har ændret deres politiske orientering efter opløsningen af Sovjetunionen. Øst og Vest Tyskland blev samlet, Tjekkosllovakiet blev delt og 15 nye lande opstod ud af det tidligere Sovjetunionen. Samtidig betød krigen i Ex-Jugoslavien, at der blev trukket nye grænser på Balkan.

Kinas tiltagende åbning over for verdensmarkedet siden 70'erne samt udviklingen siden Murens fald har betydet, at kapitalismen i dag er endnu mere dominerende som økonomisk system i verden end i 1945. Derfor kan verdens økonomi i dag kun forstås ud fra kapitalismens særlige form på verdensplan – og denne form er imperialismen.

Imperialismen er det trin i kapitalismens udvikling, hvor kapitalen bryder med rammerne for nationalstaten og ikke bare handler med varer (eller låner penge ud) på verdensmarkedet – men placerer sig direkte med investeringer i produktion i andre lande end den enkelte virksomheds oprindelige hjemland. Samtidig varetager nationalstaten på dette trin sin egen monopolkapitals interesser i udlandet om nødvendigt med militær magt

Siden 1945 har dannelsen af multinationale selskaber været et markant udtryk for denne udvikling og har vist, at internationaliseringen af de produktive kræfter i stigende grad tager form af en international organisering af produktionen selv. Det betyder, at der foregår en international arbejdsdeling indenfor det enkelte multinationale selskab. Sideløbende har der eksisteret en række geografisk afgrænsede samarbejdsorganisationer (ASEAN, Comecon, ECO, EU, ALBA), hvor stater laver fælles aftaler om handel og økonomi.

Denne udvikling har ændret betydningen af nationalstaten, som i dag kan være en begrænsning for den enkelte virksomhed, hvor den tidligere var dens partner og beskytter – både i konflikter med hjemlandets arbejderklasse og i konflikter med andre stater.

» Historien har til fulde vist, hvilke ødelæggelser de fem stater, der er permanente medlemmer af rådet, kan udsætte verdens arbejdere og undertrykte mennesker for«

Konflikter mellem imperialistiske magter

Det politiske mål for de imperialistiske statsmagter er at sikre og udvide råderummet for bevægelse af kapital, for dermed at sikre virksomhedernes profit. Samtidig er der dog konkurrence mellem både virksomheder og statsmagter. Konflikter med bund i historiske alliancer eller forskellige markedsinteresser har vist sig ved flere lejligheder, i de enkelte landes stilling til FN's rolle, som vi bl.a. så i forhold til det tidligere Jugoslavien i 1990'erne.

I dag er konflikterne præget af, at USA's økonomiske dominans i verden er svækket, mens BRIKS-landene (Brasilien, Rusland, Indien, Kina, Sydafrika) er af stigende betydning for verdens-økonomien. De er dog langt fra at true USA's militære dominans.

Samtidig bruges NATO som redskab for den vestlige imperialism, men da Sovjetunionen ikke længere udgør en

trussel, leder man efter nye roller, der kan legitimere organisationen og den fortsatte oprustning. Den rolle har man bl.a. fundet i Afghanistan og Libyen.

Nationalstaten Danmark er en integreret del af den vestlige imperialism. Det danske borgerskab er tæt forbundet med det øvrige borgerskab i USA og EU, og dets interesser er oftest sammenfaldende.

De krige, den danske regering har involveret Danmark i, har alle været en del af en strategisk og/eller økonomisk omfordeling.

Nationalstaten, kapitalen, arbejderklassen og militæret

Det er et generelt træk i verden i dag, at kapitalen og dens organisationer (arbejdsgiverforeninger, branche-foreninger osv.) i stigende omfang drejer sin politiske indsats fra den nationale statsmagt – herunder den parlamentariske del - til internationale sammenslutninger, f.eks.

EU eller verdenshandelsorganisationen WTO. Det sker som følge af, at vilkårene for kapitalens virksomhed i stigende omfang fastlægges som fælles vilkår for virksomhederne i de lande, der er medlemmer af de pågældende sammen-slutninger.

Når det kommer til spørgsmål om brug af militær magt – herunder indenfor FN's rammer - overlader virksomhederne det dog til sine politiske repræsentanter i de politiske partier (i hvert fald offentligt) at tage stilling.

Det er for den samlede kapitalistklasse som regel en nyttig arbejdsdeling internt i borgerskabet, fordi politiske beslutninger ikke altid er til fordel for alle dele af kapitalen – i hvert fald ikke på kort sigt.

På samme måde kan der for den nationale statsmagt være både fordele og ulemper ved en bestemt fælles militær intervention. I sin afgørelse vil de politiske magthavere lave en samlet vurdering, der har en del til fælles med en økonomisk: Hvad kan vi vinde – og hvad koster det?

Blandt fordelene ved en militær intervention kan indgå:

- økonomisk: adgang til marked, råvarer, arbejdskraft (til lavere løn)
- politisk: adgang til magt, kontrol, indflydelse
- militært: adgang til baser, transportveje, kommunikation

Blandt omkostningerne kan være:

- økonomisk: brug af ressourcer (finansielle og materielle)
- politisk: modstand – dels på grund af interventionens mål, dels på grund af tab af menneskeliv

- militært: begrænsning af evnen til indgreb andre steder samtidig, svækkelse af samarbejde med allierede, der har andre interesser i den aktuelle konflikt

Til forskel fra de enkelte virksomheder eller kapitalgrupper selv, kan og vil den borgerlige statsmagt lave en samlet vurdering af, hvad der tjener kapitalismen som samlet system på kort og på lang sigt.

I den vurdering er arbejderklassens interesser en uvedkommende faktor, der kun tages hensyn til, hvis arbejderklassen selv kræver det og kan og vil sætte så tilstrækkelig meget magt bag sine krav, at borgerskabet er nødt til at tage hensyn til dem – for ikke at tabe endnu mere politisk magt, end det kan vinde.

Nationalstaten og arbejderklassen

I den kapitalistiske verden repræsenterer den nationale statsmagt det, som de politiske magthavere ofte selv kalder »den nationale interesse«. Det er denne interesse, som er ledetråden for den nationale regerings stilling i forhold til andre landes regeringer og i forhold til FN.

Den »nationale interesse« er ikke neutral i forhold til de sociale klasser, men er i sidste ende udtryk for den dominerende fælles interesse for kapitalen i det pågældende land. Det er til gengæld ikke altid entydigt, hvad denne interesse er. På den ene side har alle kapitalister interesse i størst mulig udbygning af sine egne ansatte, bl.a. – men ikke kun – gennem lav løn. På den anden side skal hovedparten af de producerede varer kunne sælges til verdens arbejdere, hvorfor disse må have en høj nok løn til, at det kan lade sig gøre. Dog kan man i store træk sige, at de har en fælles interesse i billig og rigelig arbejdskraft, fri adgang til råstoffer og fri adgang til markeder overalt i Verden. Samtidig må analysen af kapitalisternes interesse i stigende grad tage højde for, at handel ikke nødvendigvis forudsætter produktion af en vare, da der i stigende grad handles med viden og kapital. Den grundlæggende historiske interesse for arbejderklassen er, at nationalstaten kan bruges til:

- opgøret med rester af forældede produktionsmåder som feudalisme i forskellige varianter – herunder klanstyre m.v.

FN fredsstyrker, klar til at blive indsat mange steder i verden. De politiske magthavere vil altid overveje: Hvad kan vi vinde – hvad koster det?

- opgøret med imperialistisk dominans

Det er med det udgangspunkt, revolutionære socialister må tage stilling i aktuelle konflikter mellem stater, herunder stilling til FN's rolle og indsats.

I forhold til krig og fred – og i forhold til FN – kan forskellige virksomheder i landet have forskellige interesser i forhold til statens udenrigspolitik. Samtidig er det også afgørende, hvordan arbejderklassen i det enkelte land markerer sine interesser i internationale konflikter.

FN og nationalstaten

Historien har til fulde vist, hvilke ødelæggelser de fem stater, der er permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet, kan udsætte verdens arbejdere og undertrykte mennesker for. Det bliver ikke bedre af, at de kan blive enige om et indgreb – tværtimod, da dette kan være et udtryk for kapitalismens samlede interesser. De seneste års erfaring har vist, at også Kina positionerer sig ift. markedets interesser. Et FN-mandat har derfor ingen betydning, når revolutionære socialister skal tage stilling til militær indgriben eller handelssanktioner mod et land.

Både revolutionære socialister og resten af arbejderbevægelsen og dens partier

må selvstændigt tage stilling i enhver ny konflikt – uanset om den ender på Sikkerhedsrådets bord eller ikke.

At flytte magten fra Sikkerhedsrådet til Generalforsamlingen ville være et fremskridt, men ikke en løsning. For det første er det store flertal af lande i verden i dag en del af imperialismen – nogle som stjerner, de fleste som vandbærere. I en bestemt historisk periode i 1960-70'erne, hvor de tidligere kolonier trådte ind i FN som selvstændige stater, var der i flere tilfælde et flertal i Generalforsamlingen imod USA, hvor tredje verdenslande kunne udnytte modsætningen mellem USA og Sovjetunionen. Der eksisterer fortsat et modsætningsforhold mellem de imperialistiske lande og de afhængige lande, men lederne af de sidstnævnte er i dag, efter Sovjetunionens sammenbrud, i højere grad udsat for et økonomisk og politisk pres for at indordne sig under de imperialistiske staters interesser.

Af samme grund tager vi afstand fra forslag om, at FN skal have sit eget militære beredskab - en form for stående hær, der med kort varsel kan sættes ind, hvor FN måtte beslutte det (om det så er Sikkerhedsrådet eller et flertal af medlemsstaterne). En overnational hær, der kan indsættes overalt i verden, kan f.eks.

FN er blevet brugt til at legitimere krig og militære indgreb, her FN-styrker i Somalia.

» »Sammenfattende kan man sige, at FN i nogle tilfælde har kunnet bruges til humanitære formål, men at det ikke har mulighed for afgørende at handle imod de imperialistiske magters interesser«

sættes ind mod revolutionære bevægelser – og vil ikke kunne undermineres ved solidaritetsarbejde i »afsenderlandet«.

Imperialismen og FN i dag

Internationalt foregår der et kompliceret spil mellem de imperialistiske, sub-imperialistiske og for den sags skyld dominerede landes interesser. Der er sket forskydninger i magtforholdene mellem de gamle imperiemagter i Vesten og de nye økonomiske sværvægttere i verden. Det har endnu ikke sat sig tydelige spor i FN eller i militær rivalisering. Kina er først nu ved at vende sig ud mod verden. Landet er f.eks. ved at bygge hangarskibe og har store økonomiske interesser i de tidligere koloniområder – ikke mindst i Afrika.

Det er for tidligt at komme med klare vurderinger af, hvad det kommer til at betyde for den militære rivalisering. Noget af det nye, man måske kan sige er, at de gamle og nye magter er så involveret i hinandens økonomier, at man kan håbe, at de ikke kan se nogen interesse i at løse konflikter ved åben militær magt.

Nyordningen - også kaldet Den nye økonomiske Verdensorden - har ikke resulteret i omorganisering af FN's institutioner eller kompetencer, selvom det har været luftet, at nogen af BRIKS-landene (Brasilien, Indien, Sydafrika) skulle have permanent sæde i Sikkerhedsrådet.

Sammenfattende kan man sige, at FN i nogle tilfælde har kunnet bruges til humanitære formål, men at det ikke har mulighed for afgørende at handle imod de imperialistiske magters interesser.

Danmarks »aktivistiske udenrigspolitik«
VK-regeringen har beskrevet den danske

udenrigspolitik siden 2001 som »aktivistisk«. Det er et udtryk for, at Danmark har deltaget militært i operationer først og fremmest i Irak og Afghanistan. Samtidig har det danske bidrag ofte været mere generøst end andre landes, i forhold til landets størrelse.

Revolutionære socialister er ikke imod, at et lands udenrigspolitik er aktiv. Det afgørende er hvordan og for hvem, aktiviteterne bliver udøvet.

Det ville således være godt, hvis en aktivistisk udenrigspolitik betød, at den danske regering støttede de amerikanske, russiske, kinesiske, indiske og andre arbejdere med at blive organiseret, så de kunne kæmpe for at forbedre deres løn- og øvrige levevilkår. Arbejderklassen på verdensplan er større end nogensinde, og der er enorme opgaver i at styrke deres muligheder for at kæmpe.

Men den aktivisme, som Fogh og Løkke-regeringerne praktiserede, var en logren for USA, der måske tjener dele af det danske, nationale borgerskabs økonomiske og politiske interesser, men ikke tjener noget formål for arbejderbefolkningen. Indtil nu er der ingen tegn på at SRSF-regeringen for alvor vil gøre op med denne kurs.

Venstrefløjen og FN

Forestillingen om FN som et verdenssamfund, der forsvare freden, forsvare menneskerettigheder og går mod undertrykkelse, er en utopi. Et »verdenssamfund« som sådan er en god idé. Men netop kapitalismen og imperialismen står i vejen for dette. Politisk pres, behov for at styrke systemets ideologiske opbakning, modsætninger mellem landes interesser og i nogle tilfælde landes fæl-

les interesser kan med mellemrum føre til, at FN bliver brugt til »noget godt«. I så fald skal revolutionære socialister bifalde det, samtidig med krav om, at det burde man også gøre i andre tilfælde. Vi skriver her »landes interesser«, da det er repræsentanter for lande, der sidder i FN's Sikkerhedsråd og Generalforsamling. Det er selvfølgelig »landenes interesser«, som de bliver udtrykt af landets regering. Det vil i hovedregelen være borgerskabernes interesser, men også her vil det være et udtryk for de aktuelle styrkeforhold mellem klasserne – ligesom der kan være modsætningerne mellem forskellige dele af borgerskabet. Men specielt de seneste 20 år har vist os, at FN har fået en ny rolle at spille i verdenssamfundet. Selv for dem, der mente, at FN kunne sikre verdensfreden, må det nu stå klart, at dette ikke er formålet. Vi har et FN, som ikke blander sig i verdens største aggressorers gøren og laden i verden, mens FN gennemtvinger militære interventioner i lande, hvor diplomatiske løsninger end ikke har været søgt.

Venstrefløjen må i hvert enkelt tilfælde af borgerkrige og/eller konflikter mellem stater påtage sig at analysere den aktuelle situation og konkludere, hvilken stilling, der er til fordel for arbejderklassen.

Vi pantsætter ikke vores stilling i FN's Sikkerhedsråd. Det gælder både militær indsats, fredsbevarende aktioner og humanitær bistand med militær beskyttelse.

Fremadrettet må vi dog foretage en række mere tilbunds gående analyser af de forandringer verden har gennemgået, for dermed at blive skarpere på magtforhold og interesser og ikke mindst på arbejderklassens muligheder.

Forslaget om at anerkende Palæstina kan vi kun støtte. FN kan i særlige situationer træffe de rigtige beslutninger.

FN kan i særlige situationer træffe beslutninger, der i sin konsekvens og i en bestemt politisk sammenhæng kan gavne arbejderklassen – enten i kampe for national selvstændighed over for imperialismen eller i kampe for demokratiske rettigheder. Vi støtter sådanne beslutninger.

Et eksempel er støtten til en selvstændig stat Palæstina og kritik af Israels besættelse og annektering af besat land. Vi støtter selvfølgelig sådanne forslag. Det er dog afgørende for, at FN-vedtagelser reelt fører til den ønskede resultat, at de følges af politisk mobilisering for kravene – både i de palæstinensiske områder og udenfor. Denne mobilisering er ikke mindst nødvendig, når vedtagelser i FN er imod de imperialistiske magters vitale interesser.

Det er muligt at stille forslag til ændringer af FN, som begrænser FN's rolle som redskab for imperialismen og andre magthavere. Det kan også være politisk rigtigt at gøre det.

Men om vedtagelsen af sådanne forslag vil kunne bruges i kampen mod imperialismen er igen et spørgsmål om, hvilken kraft, man er i stand til at mobilisere bag forslaget.

For international solidaritet mod undertrykkelse

1. SAP støtter enhver kamp mod undertrykkelse og for demokrati. Det er ikke det samme som, at vi også støtter de politiske kræfter, der er i spidsen for denne kamp.

2. Vi vil altid støtte de kræfter, der forbinder kampen for demokrati med sociale krav og vil sikre et reelt demokrati, der er baseret på bred deltagelse fra befolkningen.

3. Vi støtter derimod ikke alle kampe for at erstatte et undertrykkende regime med et andet undertrykkende styre. Det afgørende er, at kampene kan føre til et opgør med undertrykkelsen.

4. Reel befrielse kan kun være befolkningens eget værk.

5. Direkte solidaritet fra arbejderbevægelsen og venstrefløjen er vores vigtigste princip i forhold til at støtte progressive befrielses- eller demokratibevægelser.

6. Solidaritet med dem, der kæmper, indebærer også krav til stater og internationale organisationer som FN.
7. Kravene kan bestå af forskellige sanktioner mod de undertrykkende regimer. Men det vil altid være ud fra en vurdering af, hvilke sanktioner der reelt vil gavne kampen mod undertrykkelse.

8. Ikke desto mindre er vores fokus først og fremmest på oprettelse og styrkelse af arbejderklassens og bevægelsernes uafhængige magtorganer

9. Vi vil bekæmpe forsøg på at underlægge demokratibevægelser under imperialistiske interesser og på denne måde, allerede inden kampen mod diktatur er vundet, at begrænse befolkningens ret til at vælge selv.

10. Det er helt legitimt at rejse krav om demokrati, respekt for menneskerettigheder og mindretalsrettigheder. Også selvom disse krav kommer fra internationale institutioner. Det er krav vi rejser i forhold til alle stater.

11. Vores primære fokus vil altid være at styrke tilliden til arbejderklassens egne uafhængige organiseringer.

For mange mennesker ?

AF IAN ANGUS OG SIMON BUTLER

Ifølge FN passerer verdens samlede befolkningstal i denne måned 7 milliarder mennesker. Denne milepæl har afstedkommet en mængde artikler og kommentarer, som giver overbefolkning skylden for den globale miljøkrise.

På Times Square i New York fortæl-
ler en video, at »overbefolkning leder
til menneskets undergang.« I Londons
undergrundsstationer advarer elektro-
niske skærme om, at 7 milliarder ikke er
økologisk bæredygtigt.

I 1968 erklærede Paul Ehrlichs bestsel-
ler, *Befolkningsbomben*, at som et resultat
af overbefolkning »er kampen om at
brødføde menneskeheden tabt«, og at
1970'erne ville blive en periode med global
fattigdom og stadigt stigende dødsrater.
Hans forudsigelser viste sig helt forkerte,
men fire årtier senere bruger hans arvta-
gere stadig Ehrlichs tese – for mange men-
nesker! – til at forklare miljøproblemerne.

Profitjagt

Men de fleste af de 7 milliarder udgør ikke
nogen fare for jorden. Flertallet af verdens
folk ødelægger ikke skove, udrydder ikke
truede arter, forurener ikke floder og have,
og udleder stort set ingen drivhusgasser.

Selv i de rige lande på den nordlige
halvkugle er hovedparten af miljø-ødelæg-
gelserne ikke forårsaget af enkeltpersoner
eller husstande, men af miner, fabrikker
og kraftværker, som styres af virksomhe-
der, som bekymrer sig mere om profit end
om menneskehedens overlevelse.

Ingen begrænsning af befolkningen i
USA ville have forhindret BP i at forgifte
den Mexicanske Golf sidste år.

Lavere fødselsrater ville ikke have lukket
ned for Canadas tjæresand, som Bill McKib-
ben [*amerikansk miljøaktivist og forfatter,
red.*] for nylig kaldte en af de mest rystende
forbrydelser, som verden endnu har set.

Adgang for alle til fødselskontrol burde
være en grundlæggende menneskeret –
men det ville ikke have forhindret Shells
massive ødelæggelse af økosystemet i Ni-
gerdeltaet eller den umålelige skandale,
som Chevron har påført regnskoven i
Ecuador.

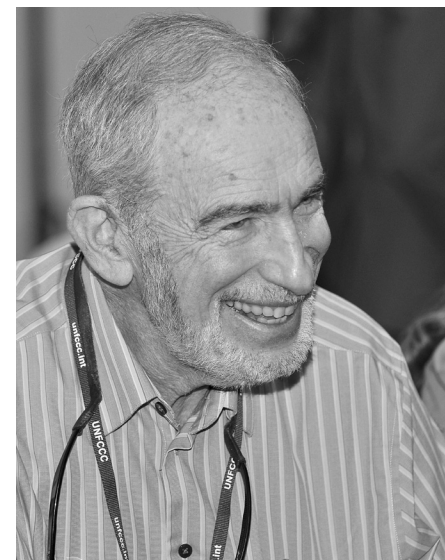
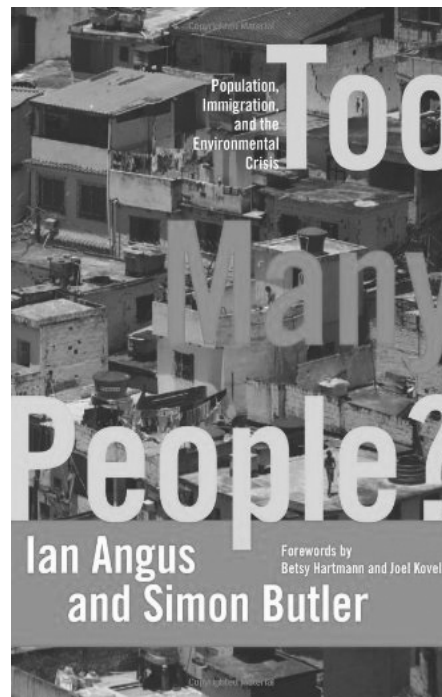
En håndfuld milliardærer

Ironisk nok, så har demonstranter i den
verdensomspændende Occupy-bevægelse
– samtidig med at overbefolkningsgrupper
fokuserer på de 7 milliarder, udpeget den
virkelige kilde til miljø-ødelæggelserne:
ikke de 7 milliarder, men den ene procent,
den lille håndfuld millionærer og mil-
liardærer, som ejer mere, forbruger mere,
kontrollerer mere og ødelægger mere end
resten af alle os andre til sammen.

I USA ejer den rigeste procent flertal-
let af alle aktier og virksomhedsvær-
dier, hvilket giver dem dominerende
indflydelse på de virksomheder, som
er direkte ansvarlige for størstedelen af
miljøødelæggelserne.

Kontrol med regeringer

En ny rapport til FN fra det britiske kon-
sulentfirma Trucost konkluderede, at kun
3.000 virksomheder forårsager miljøska-
der for 2,15 trillioner dollar hvert år. Hvor
gruopvækkende dette tal end er – der er
kun seks lande i verden med et BNP over
2,15 trillioner dollar – så underdriver det
kraftigt skadevirkningerne, fordi det udelæ-
der omkostninger, som skyldes »potentielle
konsekvenser af begivenheder som sam-
menbrud for fiskeri eller for økosystemer.«

Videnskabsmanden Paul Ehrlich, forfatter til
bestselleren »Befolkningsbomben«, forudsag-
de voksende fattigdom og stigende dødelig-
hed, som følge af befolkningsvæksten

De meget synlige følger af olieselskabets
Chevron aktiviteter i regnskoven i Ecu-
dor, kunne ikke være forhindret af øget
fødselskontrol.

Ligeledes udelades »udefrakommende
omkostninger forårsaget af produktanven-
delse og -disponering, såvel som virksom-
hedernes brug af andre naturressourcer og
frigivelse af yderligere forurening i kraft af
deres aktiviteter og forsyninger.«

Så i tilfældet med olieselskaberne dækker
tallet kun »normale aktiviteter«, men ikke
dødsfald og ødelæggelser forårsaget af den
globale opvarmning, ikke de skader, som
skyldes den verdensomspændende brug
af deres produkter, og ikke de milliarder
af dollar, som det koster at rydde op efter
oliespild. Den virkelige skade, som alene
skyldes disse selskaber, overstiger langt 2,15
trillioner dollar, hvert eneste år.

Den ene procent kontrollerer også de
regeringer, som angiveligt regulerer disse
destruktive virksomheder. Millionærerne
omfatter 46 procent af de valgte medlem-
mer af Repræsentanternes Hus i USA, 54 ud
af 100 senatorer og hver eneste præsident
siden Eisenhower.

Gennem regeringen kontrollerer den
ene procent USA's militær, verdens største
forbruger af benzin og dermed en af de
største udledere af drivhusgasser. Militære
aktiviteter skaber mere farligt affald end
de fem største kemikoncerner til sammen.
Over 10 procent af alle giftgrunde (*registre-
ret i henhold til Superfund-miljøloven, red*) i
USA findes på militærbasen.

Grænser for vækst?

De, som tror, at en bremse på befolknings-
tilvæksten vil stoppe eller bremse miljø-
ødelæggelserne, ser bort fra disse reelle
og umiddelbare trusler mod vores klode.
Virksomheder og militæret forurener ikke
verden og ødelægger ikke økosystemer,
fordi der er for mange mennesker, men
fordi det kan betale sig at gøre det.

Hvis fødselsraten i Irak eller Afghani-
stan falder til nul, vil energiselskaber i
USA, Kina og andre steder fortsætte med
at fyre med kul og bringe os nærmere på
klimakatastrofen.

Kritikere af argumentet om »for mange
mennesker« bliver ofte beskyldt for at
mene, at der ikke er nogen grænser for
vækst. I vores tilfælde er det ganske
enkelt ikke rigtigt. Det, vi siger, er, at i
en økologisk rationel og socialt retfærdig
verden, hvor store familier ikke er en øko-
nomisk nødvendighed for hundreder af
millioner mennesker, vil befolkningstallet

stabilisere sig. Med Betsy Hartmanns ord:
»Den bedste befolkningspolitik er at kon-
centrere sig om at forbedre velfærden i alle
dens afskygninger. Sørg for befolkningen,
og befolkningstilvæksten vil gå ned.« (*Betsy
Hartmann er leder af Population & Develop-
ment Program på Hampshire College, og
fremtrædende samfundsdebattør, red.*)

Handling kræver forståelse

De mange miljøkriser over hele verden
kræver hurtig og resolut handling, men
vi kan ikke handle effektivt, med mindre
vi forstår, hvad der sker. Hvis vi laver en
forkert diagnose på sygdommen, så vil
vi i bedste fald spille værdifuld tid på en
ineffektiv behandling. I værste fald vil vi
forværre krisen.

Argumentet med, at vi er »for mange
mennesker«, får oprigtige aktivister til at
rette deres fokus og indsats mod aktiviteter,
som ikke vil få nogen grundlæggende ef-
fekt. Samtidig svækker det bestræbelserne
på at opbygge en effektiv global bevægelse
mod den økologiske ødelæggelse: Det split-
ter vores kræfter, ved at anklage de svageste
ofre for krisen for nogle problemer, som de
ikke er skyld i.

Først og fremmest ser det bort fra de dybt
skadelige virkninger af et irrationelt øko-
nomisk og socialt system, som har indbyg-
get et enormt spild og store ødelæggelser
i sin DNA-profil. Det er det kapitalistiske
system og magten hos den ene procent –
ikke befolkningens størrelse – som er den
grundlæggende årsag til den nuværende
økologiske krise.

Som den økologiske pioner Barry
Commoner en gang sagde: »Forureningen
starter ikke i familiens soveværelse, men i
virksomhedsledelsens mødeværelse.«

Ian Angus er medforfatter til bogen *Too
Many People? Population, Immigration, and
the Environmental Crisis*. Han er redaktør af
den økosociale tidsskrift *Climate and Ca-
pitalism*: <http://climateandcapitalism.com/>
Simon Butler er medforfatter til bogen *Too
Many People? Population, Immigration, and
the Environmental Crisis*. Han er redaktør af
ugeavisen *Green Left Weekly* (Australien):
<http://www.greenleft.org.au/>

Oversat af Karina Skov.

Ian Angus svarer på kritik

Artiklen på side 34-35 blev første gang bragt på websiden grist.org, hvor den har afstedkommet en livlig debat. Vi bringer her et uddrag af Ian Angus' svar på kritikken.

De kritiske kommentarer på Grist handler mest om, at vi ikke har forstået, at det er forbrugernes ønsker, som styrer økonomien, og at virksomhederne ikke gør andet end at reagere på vores krav, hvilket kommer til udtryk gennem markedet. Det er altså ikke systemet, som er forkert, det er »os«, der er det.

Jeg svarede på disse kommentarer med en kort gennemgang af de argumenter, Simon og jeg brugte i kapitel 12 i *Too Many People*?

Denne opfattelse, som blandt akademiske økonomer kaldes »forbrugersuverænitet«, lider af mindst fire svagheder.

For det første ser den bort fra den enorme magt over markedet, som de rigeste forbrugere har. I USA har den rigeste ene procent mere rigdom end de fattigste 90 procent til sammen. De fattigste 50 procent ejer til sammen kun 2,5 procent af al rigdom i USA. Analytikere i Citibank har brugt begrebet 'plutonomi' til at beskrive økonomierne i USA, Canada, Storbritannien, Australien og andre lande, som er domineret af »rige forbrugere« – få i antal, men uforholdsmæssigt store hvad angår den andel af indkomst og forbrug, som de tager.

For det andet ser den bort fra det faktum, at markedet ikke kun er skævt til fordel for de rige forbrugere, men at det er bevidst manipuleret af de rige sælgere. Den ene procent er ikke kun rigere, men har også magten til at manipulere med det, som John Kenneth Galbraith kaldte »styring af efterspørgsel«. Det er ikke bare et spørgsmål om at reagere på efterspørgs-

len, men virksomhederne skaber aktivt en efterspørgsel for de produkter, som de finder mest fordelagtige at sælge.

For det tredje ser den bort fra det faktum, at det store udbud af varer, som køberne kan benytte sig af, ikke er styret af, hvad der er miljøvenligt, men hvad der kan sælges med overskud. Resultatet er, at vi får et mikrovalg mellem for eksempel en Ford og en Hyundai – men ikke et reelt valg mellem privatbiler og kollektiv transport.

For det fjerde ser den bort fra det faktum, at forbrugerne har begrænset eller ingen indflydelse på, hvordan produkterne bliver lavet eller produceret. BP's beslutning om at ignorere sikkerhedsreglerne ved olieboringer i Den Mexicanske Golf, Shells beslutning om at dumpe olie i Nigerfloden – disse beslutninger blev ikke truffet af forbrugerne, men af ledelsen i virksomhederne, for at maksimere profitterne og tilfredsstille aktieejerne. Og husk: 1 procent af befolkningen ejer et flertal af aktier."

»Kort og godt: Den ene procent, ikke de 7 milliarder, kontrollerer, hvad der bliver solgt, og hvordan det bliver produceret.«

Det bagvedliggende problem i diskussionen er, tror jeg, at mange Grist-læsere – og helt sikkert dem, der er utilfredse med vores indlæg – ikke ser det som et spørgsmål om klasse. De ved, at den ene procent laver flere miljø-ødelæggelser end alle os andre, men de ser det kun som et spørgsmål om en gradsforskel, ikke som en grundlæggende klassesæssig skillelinje.

For at citere F. Scott Fitzgerald kan vi sige, at de meget rige er anderledes end dig og mig. Som vi skrev i *Too Many People*? er det ikke bare, fordi de har for mange penge:

Et eller andet sted i toppen af indkomstpyramiden slår den kvantitative vækst i indkomst over i en kvalitativ anderledes samfundsmæssig magt, som ikke alene kommer til udtryk gennem forbruget, men gennem ejerskab og kontrol med de profitgivende institutioner.«

Hele indlægget kan læses på <http://climateandcapitalism.com/?p=5643>

Den globale rigdomspyramide. Verdens millionærer og milliardærer kontrollerer nu 38,5 procent af verdens samlede rigdom. Eller sagt på en anden måde: De 29,7 millioner mennesker i verden (mindre end 1 procent af verdens befolkning), som ejer 1 million dollar eller mere, kontrollerer omkring 89 trillioner af verdens rigdom.

Kilde: Global Wealth Report 2011, udgivet af investeringsbanken Credit Suisse

ANMELDELSE:

Venstrefløjens nye partier

AF MICK WOODS

Ikke kun i Enhedslisten i Danmark, men mange andre partier og grupper på den yderste venstrefløj i Europa er gået sammen for at skabe et slagkraftigt alternativ. Ny bog gør status over succeser og fiaskoer gennem 20 år.

Arbejdsgivernes offensiv i 1980'erne og den langsomme død for Sovjetunionen og dets satellitter i slutningen af 1980'erne og starten af 1990'erne fik frygtelige konsekvenser for venstrefløjen, både den del, der sympatiserede med den sovjetiske model, og dem der var kritiske. Mange kommunistiske partier gav simpelthen op og blev til socialdemokratiske partier, tusindvis af medlemmer droppede ud af politisk aktivitet, og hele grupper nedlagde simpelthen sig selv. Venstrefløjen stod over for en eksistentiel krise, ikke bare med fortællingen om »historiens afslutning«, hvor det borgerlige demokrati blev præsenteret som højdepunktet af menneskehedens bedrifter, men også med Thatchers »der er ikke noget alternativ« (TINA – There Is No Alternative), godt hjulpet på vej af voksende magt til finanskapitalen, privatiseringer, nedskæringer og afskaffelse af kollektive resultater på arbejdsmarkedet. Alle på venstrefløjen havde grund til at slå alarm og være bekymrede.

Nyorientering i internationalen

Også Fjerde Internationale blev negativt påvirket, men indså, at der i denne farlige situation også lå nogle muligheder, fordi det politiske landkort var forandret, og gamle politiske uenigheder og splittelser ikke længere eksisterede. På sin 14.

Verdenskongres i 1995 besluttede man at slå ind på en strategi for politisk omgruppering inden for den del af arbejderklassen, som stadig var parat til at deltage i klassekampen og bekæmpe kapitalismen. Få år senere begyndte begrebet »antikapitalistisk« at blive brugt efter begivenhederne i Seattle [massedemonstrationer af miljøaktivister, anti-imperialister og fagforeningsfolk mod WTO-topmødet i Seattle i 1999 gav starten på den internationale bevægelse for global retfærdighed, red.]. 16 år senere efter at denne nye linje blev lagt, udkommer bogen »New Parties of the Left« med et overblik over denne politik og en status over, hvordan det er gået, især i Europa, og med særligt fokus på Danmark, Storbritannien, Frankrig, Italien, Tyskland og Portugal.

Der er ingen grund til at spille tiden med Danmark, eftersom Michael Voss så udmærket beskriver dannelsen og udviklingen af Enhedslisten. Kun er det en skam, at dette kapitel blev skrevet i januar 2010, hvor Enhedslisten håbede på 6 eller 7 mandater, Villy stadig gik på vandet, og der tilsyneladende var gode chancer for, at S og SF kunne danne regering uden de Radikale. En hel del har ændret sig siden da.

Britisk tragedie

Det mest deprimerende kapitel handler om England og er skrevet af Alan Thornett

og John Lister, begge ledende aktivister i Socialist Alliance (SA) og Respect, som blev dannet efter krigen mod Irak i 2003. SA havde eksisteret siden de tidlige 1990'ere som et samlingssted for venstrefløjen af Labour og den udenomsparlamentariske venstrefløj, både den organiserede og ikke-organiserede. Der var ikke noget reelt venstrefløjs-alternativ til Labour ved valget i 1997, hvor Labour blev genvalgt efter 18 frygtelige år med konservativt styre. Det afspejlede venstrefløjens svagheit, men også den opfattelse, at alt andet end en Tory [konservativ]-regering ville være et skridt i den rigtige retning, plus det britiske valgsystem med flertalsvalg i enkeltmandskredse, som diskriminerer små venstrefløjspartier.

Hvor stor begejstringen end var for en ny Labour-regering, så begyndte den hurtigt at fordampe, da regeringens politik viste sig at være temmelig magen til den, der kendetegnede æraen med Thatcher og Major, kun en smule mindre ondskabsfuld. For eksempel blev der indført en minimumsløn, men den var meget lav. I 2000 var størstedelen af den venstrefløj, som havde arbejdet inden for Labour, enten allerede gået ud eller havde ganske enkelt

opgivet, eftersom partiet var drejet kraftigt til højre, partidemokratiet var blevet erstattet af en slags top-down-regime, som var fremmed i forhold til partiets traditioner, og medlemstallet var raslet ned til et punkt, hvor lokale afdelinger gik i opløsning. Traditionelt havde dele af venstrefløjen arbejdet inden for Labour og formået at spille en ledende rolle i modstanden mod nedskæringer gennem 1980'erne, da radikale Labour-byrådspolitikere, heraf

mange trotskister i den ene eller anden afskygning, forsøgte at køre en konfrontationskurs mod centralregeringen.

Socialist Alliance omdannede sig selv fra et venstrefløjsforum til en valgmaskine og opstillede et begrænset antal kandidater mod Labour ved det efterfølgende valg i 2001. Det lykkedes ikke at blive valgt, men i nogle arbejderklassekredse fik man et hæderligt antal stemmer. Denne relative succes formåede dog ikke at lægge låg på uenighederne mellem de seks eller syv grupper i SA, og meget hurtigt

mistede man Socialist Party, den næststørste gruppe, som ikke ville gå med til en mere centralistisk struktur. Også mindre grupper faldt fra, indtil de eneste tilbageværende organiserede strømninger stort set var Socialist Workers Party (samme strømning som IS i Danmark) og Fjerde Internationales gruppe.

Respect og Scottish Socialist Party

Den Anden Golfkrig skabte en meget mere eksplosiv situation i Storbritannien. En enorm antikrigsdemonstration – nogle siger 2 millioner deltagere – fandt sted i London, og MP George Galloway blev ekskluderet for at angribe Blair for at ligge på knæ for Bush. Resterne af SA allierede sig med ham og med radikale muslimer og dannede Respect. George Galloway vandt faktisk et mandat i parlamentet i 2005, og også andre Respect-kandidater klarede sig godt – alle i kredse med mange muslimer. Flere medlemmer vandt også byrådsplasser omkring dette tidspunkt, og i en kort periode var Respect det største parti i byrådet i Tower Hamlet i det østlige London. Så brød helvede løs, og Galloway og SWP blev uvenner, og SWP trak sig ud på en meget destruktiv måde. Respect krævede videre et stykke tid, men mistede sit mandat i parlamentet, og de fleste byrådsmedlemmer og endda også vores kammerater trak sig ud, da George Galloway annon-

cerede, at han ville stille op til valget i Skotland mod Scottish Socialist Party.

Jeg synes, de to forfattere giver en god beskrivelse af denne nærmest tragiske historie, men måske undervurderer de hvor inderligt udemokratisk det engelske valgsystem er, og hvor udemokratisk og fraktionelt destruktivt størstedelen af den britiske udenomsparlamentariske venstrefløj er. De fleste så SA og Respect som et projekt til at opbygge deres egne organisationer, snarere end et seriøst projekt for at rodfæste en socialistisk stemme i den engelske debat.

Jeg skriver her engelsk og ikke britisk, fordi Skotland havde et meget lovende bredt parti med Scottish Socialist Party. Da jeg overværede deres kongres i Dundee i 2006 havde partiet lige så mange medlemmer som Enhedslisten og en større vælgeropbakning. Inden for et år blev det splittet midt over og mistede de fleste af sine medlemmer, og står nu i meningsmålingerne til nærmest ingenting. Årsagen? Partiets karismatiske leder Tommy Sheridans personlige livsførelse og hans fatale beslutning om at søge en avis for bagvaskelse. En lære er måske, at partiet må være mere end enkeltpersoner.

Italien, Portugal, Frankrig og Tyskland

Kapitlet om Italien er historien om Partito della Rifondazione Comunista (PRC), fortalt af trotskistiske aktivister, som selv var en del af partiet i dets opgang som et ægte anti-kapitalistisk parti indtil dets politiske kollaps for få år siden. For mig var dette det bedste kapitel, og det indeholder en tankevækkende teoretisk vurdering af PRC. Med dets bortgang er der ikke længere nogen stemme til venstre i det italienske parlament til at

sige fra over for kuppet fra EU. Vores kammerater har nu omorganiseret sig i Sinistra Critica, men er langt fra at have tilstrækkelig vælgermæssig styrke til at vinde parlamentarisk repræsentation.

Den portugisiske Venstreblok (Bloco de Esquerda) er måske det eksempel, der minder mest om Enhedslisten, og som bygger på den venstrefløj, der voksede ud af revolutionen i 1974-75. Den blev dannet som en valgalliance mellem de portugisiske trotskister, et relativt sundt eks-maoistisk parti og en gruppe eks-kommunistiske intellektuelle, og kom til at spille en ledende rolle i kampen for kvinders rettigheder, ligesom partiet fik et imponerende stemmetal og repræsentation i parlamentet, hvor der i forvejen sadde et meget stærkt kommunistisk parti. Efter det sidste valg, hvor højrefløjen vandt magten tilbage, gik Venstreblok-

ken også tilbage mandatmæssigt, men det eksisterer stadig og er reelt blevet et parti mere end en valgalliance.

I Frankrig ledte trotskisterne i Ligue Communiste Revolutionnaire (LCR) for-gæves efter andre kræfter til at skabe et anti-kapitalistisk parti, men da det ikke lykkedes, dannede de det selv. Initiativet ser ud til at være en behersket succes, i og med at det Nye Antikapitalistiske Parti er en del større end det gamle LCR, men imidlertid ser det ikke ud til at have gjort en kvalitativ forskel. Ved præsidentvalget i 2002 fik LCR og en anden trotskistisk gruppe (Lutte Ouvrière) over 10 procent af stemmerne i den første valgrunde, men desværre afviste LO at gå med i et fælles projekt, og det samme gjorde det noget mindre Parti Communiste Internationaliste, som har sit eget projekt med at opbygge et nyt arbejderparti. En noget trist historie!

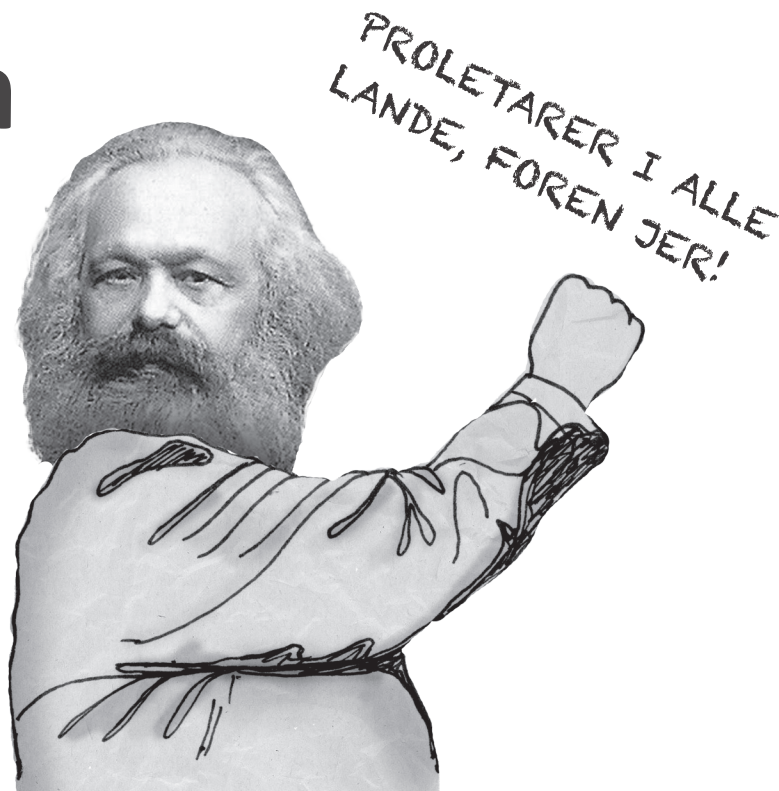
Rapporten fra Tyskland handler om Die Linke, som ikke på nogen måde er et anti-kapitalistisk parti, men derimod det mest seriøse (reformistiske) venstrefløjsparti i Tyskland. Venstrefløjen (den anti-kapitalistiske) er noget splittet i forhold til, hvad man skal gøre i forhold til Die Linke. Selv i Fjerde Internationale er den ene af sektionerne inden for, mens den anden ikke er. Kapitlet er skrevet af en af dem, som ikke er med i Die Linke, og er derfor ikke særligt entusiastisk.

Denne bog er bestemt værd at læse som en oversigt over, hvordan venstrefløjens og især Fjerde Internationales arbejde udfolder sig i Europa, og som en inspiration om, at vi ikke er alene. Der er mange erfaringer at lære af, og de er ikke alle sammen positive, men krisen i Europa står ikke ved sin afslutning foreløbig, og jeg håber at se alle disse initiativer brede sig og vokse.

New Parties of the Left. Udgivet af IIRE og Resistance Books. Bidrag af: Daniel Bensaid, Salvatore Cannava, Jorge Costa, Klaus Engert, Alain Krivine, John Lister, Miguel Romero, Alda Sousa, Alan Thornett, Bertil Videt, Michael Voss. 208 sider. 100 kr. Bogen kan bestilles fra SAP, sap@sap-fi.dk

Er marxismen ansvarlig for stalinismen?

AF SVEND VESTERGAARD JENSEN

Under valgkampen forsøgte journalister og borgerlige politikere, ikke mindst Pia Kjærsgaard, at skræmme vælgere væk fra Enhedslisten ved blandt andet at henvise til principprogrammets begreber om revolution og kommunisme.

Det er det samme, når borgerlige politikere de sidste par år nærmest kun omtaler SF som Socialistisk Folkeparti med tryk på socialistisk. Som om det skulle skræmme folk væk. Ideen hos dem må være at identificere begreber som socialisme, kommunisme og revolution med den praksis, som er blevet knyttet til disse begreber.

Samme angst synes også at plage dele af venstrefløjen – »vi skal passe på ikke at sige kapitalisme, revolution, socialisme, osv.« Dette i en situation, hvor kapitalismen er i dyb krise, netop fordi det er kapitalisme!

I stedet må der gås en anden vej. Ved at droppe begreberne begår man en alvorlig fejl, og det leder til nye problemer. Ord og begreber må afspejle deres indhold. Det handler ikke om at afskaffe begreber eller ændre deres reelle indhold, men om at variere og nuancere sprogbroen.

Åndelige tvillinger

Netop ved at sammenblande stalinisme med marxisme opnår man, at venstrefløjen bliver gjort til noget skræmmende. Det svarer til at sige, at borgerlige er ansvarlige for fascismen, og at venstrefløjen hele tiden brugte fascismebegrebet om borgerligheden. For fascismen var jo en borgerlig strømning, der på afgørende tidspunkter reddede kapitalismen, når den var sidste mulighed, den sidste udvej.

Disse to fænomener, fascismen og stalinismen, udspringer af hvert sit system, men fremtrådte, som Lev Trotskij engang sagde, som åndelige tvillinger. Den tyske marxist Karl Korsch skrev i 1939: »Det er ikke længere ufatteligt, at den russiske stat i sin nuværende struktur skulle fungere som en mægtig løftestang i fascisme-gørelsen af Europa«.

Hvorfor må kritisk tænkning, revolutionære handlinger, gøre helt op med den stalinisme, der har præget store dele af venstrefløjen siden 1920'erne og 1930'erne? Er marxismen ansvarlig for stalinismen? Er socialisme/kommunisme ansvarlig for stalinismen? Er stalinisme og marxisme ganske enkelt det samme? Har den konservative politiker, Per Stig Møller bare lidt ret, da han engang sagde, »at der går en direkte linje fra Marx til Moskva«?

Når forvirringen kan være total, kan det skyldes, at stalinismen formelt er udsprunget af marxismen, den russiske revolution. Efter bureaukratiseringen af den unge sovjetstat med Josef Stalin som dens leder og symbol fortsatte dette bureaukrati med at kalde sig det bolsjevistiske parti, det kommunistiske parti. Det brugte simpelthen de revolutionære gamle etiketter for lettere at kunne bedrage masserne og dermed opretholde den magt, de havde tilranet sig på bekostning af dem, der havde gennemført revolutionen i byerne og på landet. Ikke bare bedrageri – der blev samtidig brug for omfattende masseterror for at gennemføre den politiske kontrarevolution.

Masseterror

De fleste ledere fra den revolutionære periode blev deporteret eller henrettet. Eksempelvis blev mere end halvdelen af de 1900 delegerede fra kommunistpartiets kongres i 1934 elimineret få måneder efter. Det skete endda, efter at venstreoppositionen helt havde lidt nederlag i årene før. Af de 200 medlemmer af centralkomiteen af det ukrainske kommunistparti var der kun få, der overlevede. Arrestationerne af ledende folk i hæren ramte mere end 30.000 ud af 178.000.

I sammenhæng med denne udvikling voksede bureaukratiet. Antallet af administrativt ansatte voksede i tiåret fra 1.450.000 i 1928 til 7.500.000 i 1939. Bureaukratiet voksede hurtigt til en virkelig social kraft, hvis konsekvenser allerede kunne mærkes.

» Disse to fænomener, fascismen og stalinismen, udspringer af hvert sit system, men fremtrådte, som Lev Trotskij engang sagde, som åndelige tvillinger

Revolutionens land blev forvandlet til et politivælde, der ikke nøjedes med terror i Sovjetunionen, men gennem sin udenrigspolitik og den nu staliniserede Kommunistiske Internationale bredte sig til eksempelvis den spanske revolution og borgerkrig, hvor politiske modstan-

dere på venstrefløjen blev ombragt. Og resultaterne er velkendte: Slaget blev tabt, og fascismen kom til magten i sin spanske variant, falangismen, med Franco som kransekagefigur.

Kommunistisk Internationale var blevet et redskab for Sovjetunionens udenrigspolitik. Internationalen blev uden diskussion nedlagt i 1943, som en særlig gestus til vestmagterne under Anden Verdenskrig.

Socialismen miskrediteret

Som antydte i indledningen har stalinismen med sit partidiktatur, masseterror, historieforfalskning, osv. gennemskadet socialismens og kommunismens sag. Nutidens og fremtidens revolutionære socialistiske bevægelser må operere denne kræftsvulst væk, hvis det ikke allerede er gjort. Det er en væsentlig forudsætning for socialismens troværdighed.

Det nytter ikke, som det høres rundt omkring hos visse »ny-stalinister«, at man må forsvare Stalin, fordi den reaktionære Stalin-hetz anvendes til at bekæmpe socialismen. Eller som det også høres rundt omkring på venstrefløjen: Det er historie – glem det – vi må videre! Tværtimod har vi brug for at lære af historien – og dens fejltagelser, og det vil kun være dumt at forsøge at bortforklare den virkelige historie.

I stedet må venstrefløjen blive bedre end de reaktionære og andre, når det gælder om at afsløre stalinismens forbrydelser og til forskel fra de borgerlige, så bør nutidens socialister også analysere det skete, forklare hvorfor det kunne ske, og hvordan det kan undgås i fremtiden.

Der er intet at skjule. Den kritiske venstrefløj må tage en gammel 1968-parole til sig »kritiser alt!« Også forbrydelser begået i socialismens navn, og ikke mindst kapi-

Stalin sammen med nogle af sine vigtigste medarbejdere, mens de endnu var i live. I årenes løb forsvandt de i fangelejr og fængsler. Det var ikke kun det marxistiske tankegods, der blev ødelagt af stalinismen.

Putin er kommet i fint selskab med den russiske milliardær Viktor Rashnikov. En af verdens rigeste mænd. Og et eksempel på de mange ny-rige, der er dukket op i kølvandet på Sovjetunionens sammenbrud.

Al magt til bureaukraterne

talismens og imperialismens forbrydelser, grusomheder og misgerninger og bidrage til dens sorte bog – kapitalismens sorte bog. Intet skal skjules, hverken i Øst eller Vest – Syd eller Nord!

Efter stalinismen genoprettes kapitalismen

Stalinismen strakte sig over flere årtier, og en del steder i verden forsøgte man at »opbygge socialismen«. Intet sted lykkedes det ud fra de intentioner, socialismens pionerer tilstræbte. Det lykkedes heller ikke stalinismen at fastholde den magt, den havde tilranet sig. Der opstod en kapitalisme, der netop havde sit udspring i dele af bureaukratiet, som kunne nyde godt af sit magtmonopol, når tingene pludselig skulle privatiseres. Det nye borgerskab var vokset frem af dele af bureaukratiet. Kolossale profitter blev ophobet hos enkelte. Sætninger som »russisk oliemilliardær opkøber fodboldklub« i en stor national liga, er velkendt.

De fleste steder er kapitalismen genoprettet, uanset hvilken variant af stalinismen, der var tale om: Sovjetunionen, Kina, Albanien, Rumænien eller i mildere grad Jugoslavien, hvor nationalismen så til gengæld slog ud i fuld flor, og opløste dette land.

Kapitalismen blev oprettet på særlige

måder – mafiaøkonomi og hvad der ellers kan siges og analyseres frem til. Det blev ledsaget af fascistiske bevægelser, som voksede frem, hvoraf nogle af disse bevægelser og organisationer er tæt på den politiske magt, eksempelvis i Ungarn. Halvdelen af Europas organiserede nynazister findes i Rusland.

Teoriens forfladigelse

Stalinismens opståen og dens senere monopol på magten indebar, at den marxistiske teori blev forfladiget og dogmatiseret i en sådan grad, at store dele af det marxistiske tankegods forsvandt i glemslen. Det gælder ikke mindst den rige arv fra den russiske revolutions første år frem til midten af 1920'erne, hvor revolutionære socialister som Lev Trotskij og mange andre gav værdifulde bidrag til debatterne såvel i Rusland som på det internationale plan.

Eksempelvis forsvandt lederen af Det Socialistiske Akademi, der blev startet efter revolutionen, det senere Marx/Engels Institut, Rjazanov. Rjazanov fik samlet en række af Marx' og Engels' værker, der aldrig tidligere var publiceret. De havde ligget nærmest glemte hos ledere af det tyske Socialdemokrati, hos Bernstein og Kautsky. På grund af »revisionisme-debatten« i det tyske parti, havde de sat en stopper for yderligere

tiltag i udgivelser af disse hengemte værker og »partsindlæg« i debatten. Bl.a. »Grundrisse«, de papirer hvor Karl Marx selv fremstiller metoden i »Kapitalen«. Marx oplevede selv kun udgivelsen af sit hovedværks første bind. »Grundrisse« er så at sige hele metoden og fremstillingen fra Marx' egen hånd.

Denne omfattende produktion og forskning blev foretaget af Rjazanov og hans medarbejdere. Men deres arbejde behagede ikke Stalin-bureaukratiet. Rjazanov blev anholdt og forvist i 1931 og døde i 1935 eller 1936.

Kommunismens negation

Stalinismen indebar ikke kun, at de rige erfaringer lemlæstedes, men også at den teoretiske nyproduktion stort set forsvandt. I stedet for at opmuntre teoretisk kamp og nytænkning nøjedes stalinismens »teoretikere« med at forsvare dogmerne, en vulgarisering af deres »marxismen-leninisme«. Den polskfødte marxistiske historiker Isaac Deutscher sagde engang om sig selv, at hvis Stalin og hans stab var marxister, så var Deutscher ikke marxist, og hvis indholdet i Karl Marx' »Kapitalen« var, hvad Stalin sagde, så var han ikke marxist.

Studierne afslørede for Deutscher, at metoden hos Marx ikke bare var uforenelig med den socialdemokratiske reformisme. Den afslørede også for ham den dybe kløft, som lå mellem den klassiske marxisme og de kyniske opportuniste, den stive skolastik og de inkvisitoriske metoder hos stalinisterne. Siden den tid var det umuligt for den unge Deutscher – og den ældre, at beskyldte Marx for stalinismens fremkomst og praksis. Konsekvensen som marxist var at gå i opposition mod stalinismen.

Kritisk metode

Marxismen skal være en kritisk, dialektisk metode. Modsat den måde, hvorpå den i praksis blev anvendt, hvor den nærmest fremtrådte som en slags religion, et dogmatisk system, som bygger på tro, ikke viden. Og hvis du er uenig, skal du få en over nakken!

Netop den fri debat er forudsætning for at udvikle teori og metode. Marxismen er skabt og skabes i diskussioner, analyser, debatter, forskning, erfaringer med og i nye udviklinger i klassekampen og alle andre steder og ikke blot indenfor nationale rammer. Uden denne dialektiske forudsætning dør dens udvikling.

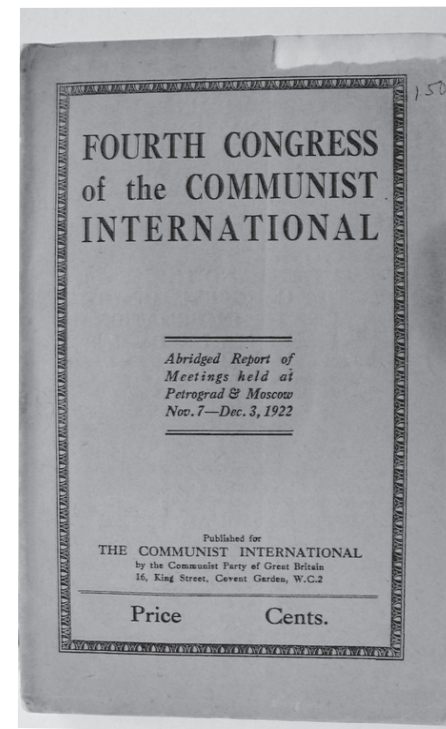
Gennem årtier havde stalinismen et monopolagtigt præg på de revolutionære bevægelses teori og politik. På den måde at den ofte umuliggjorde en diskussion om revolutionær politik, også strategi og taktik. At afvise og gennemskue stalinismen indebærer, at man kan begynde at diskutere vigtige strategiske og taktiske spørgsmål uden skyklapper, hvilket er nødvendig for, at revolutionære bevægelser kan gå frem og få afgørende indflydelse på begivenhedernes gang.

Stalinismen har også sin virkning på dem, der tog afstand og i nutiden tager afstand fra hele »den teoretiske arv«, fordi de netop sammenblander stalinismen med socialisme, kommunisme, revolution, m.v.. Når diskussionen af begreberne forsvinder i den politiske teori og praksis, har det indflydelse på den politiske orientering. Dette i en situation, hvor revolution-begrebet anvendes rundt om i verden mere end nogen sinde – i hvert fald i årtier – fra den arabiske revolte over Europa til nu selv USA med »Occupy Wall Street«-bevægelsen, der breder sig som ringe i vandet.

Karl Marx skrev »Grundrisse«, mens han boede i denne ejendom på Grafton Terrace i London.

» Stalinismen indebar ikke kun, at de rige erfaringer lemlæstedes, men også at den teoretiske nyproduktion stort set forsvandt

Kommunistisk Internationales første fire kongresser opsamlede vigtige erfaringer fra Sovjets første år. Her de originale dokumenter fra 4. kongres i 1922

Arv og udvikling

Den teoretiske arv indeholder også erfaringer fra den russiske revolutions første år og Kommunistisk Internationales første fire kongresser

Selv på det organisatoriske plan har stalinismen haft en yderst negativ indflydelse. Dens kendetegn er autoritære metoder, ledelsesdiktatur og bureaukratisk ensretning. Den før-stalinistiske tradition omfattede indre partidemokrati, åbne politiske diskussioner, osv., som forudsætning for at opbygge en livskraftig revolutionær organisation.

Med svækkelsen og mange steder nærmest opløsning af stalinismen, kombineret med nye politiske bevægelser rundt

om i verden – ikke mindst i Europa, og revolterne i den arabiske region, er der opstået nye muligheder. Forudsætningen for succes er, at arbejderbevægelsen, venstrefløjten og de tusinder af aktivister ikke glemmer eller skjuler de ømtålelige kapitler, men lærer af dem, og indhøster nye erfaringer i en frihed, der er forudsætningen for at komme videre. I erfaringerne med stalinismen er der en rigdom at lære af, for ikke at gentage.

Opgaven består ikke i at forkaste marxismen og dens begreber, men at adskille den fra misbruget af disse begreber. Begreberne må generobes og udvikles gennem fri debat og politisk handling.

Karl Marx ydede et ikke kun et uvurderligt teoretisk arbejde, hvor han sammen med Friedrich Engels udviklede en videnskabelig metode til at forstå arbejderklassens kamp for befrielse fra udbytning og fattigdom. Marx var også en ledende kraft i et praktisk og programmatisk opbygningsarbejde gennem etableringen af Første Internationale i 1864, og videre igennem hele Internationalens levetid.

AF CAMILLA HOLST

For Marx var det en grundlæggende idé, at det ikke kun handler om at forklare virkeligheden, men også at gribe ind i udviklingen og fremme revolutioner imod det undertrykkende kapitalistiske samfund. For at forstå baggrunden for stiftelsen af »Den Internationale Arbejderassociation«, senere kaldt Første Internationale, må vi først have en forståelse for den historiske tid og de kræfter, der påvirkede Europa. Som Engels skriver i forordet til den tyske udgave af Det Kommunistiske Manifest:

»Den økonomiske produktion og den deraf fremtvungne sociale struktur inden for ethvert historisk tidsafsnit danner grundlaget for dette tidsafsnits politiske og intellektuelle historie.«

Den kapitalistiske produktionsmåde vandt frem med industrialiseringen, som tog fart i England, og siden i resten af Europa og Nordamerika, fra midten af 1800-tallet. Det grundlæggende for den kapitalistiske og industrielle produktion var mekanisering, fabrikker og masseproduktion. Udvikling og fremskridt af teknologien (herunder særligt dampmaskiner og skibsfart) var af stor betydning for industriens fremgang.

En mekanisering af landbruget overflødiggjorde og ruinerede tusindvis af bønder, så de søgte til byerne efter arbejde, og dermed blev lønarbejdere efterhånden en større og større del af befolkningen. I byerne voksede et fattigt og forarmet proletariatet frem.

Industrialiseringen førte både til en kolossal økonomisk vækst, udbredelse af viden og menneskerettigheder (for

overklassen), men den kapitalistiske udbredelse og produktion førte også til fattigdom, undertrykkelse, uretfærdighed og berøvelse af grundlæggende menneskerettigheder blandt arbejderne. Arbejderne i de store fabrikker opdagede efterhånden deres egen styrke og erfarede, at de ved at stå sammen kunne tilkæmpe sig forbedringer. Disse kampe medvirkede til dannelsen og nødvendigheden af fagforeningerne. Kravene var bl.a. højere løn, bedre arbejdsforhold i forhold til sikkerhed og arbejdstid og social sikring, hvis man f.eks. blev arbejdsløs.

Karl Marx' indvielsestale

Første Internationale blev grundlagt den 28. september 1864 på et offentligt møde i London. Indvielsestalen – eller Inauguraladressen – for den Internationale Arbejderassociation (senere kaldt Første Internationale) er skrevet af Karl Marx.

»Arbejderne i de store fabrikker opdagede efterhånden deres egen styrke og erfarede, at de ved at stå sammen kunne tilkæmpe sig forbedringer«

Inauguraladressen blev vedtaget enstemmigt i den kommission der skulle lave programdokumentet for Internationalen. Internationalen repræsenterede bl.a. engelske arbejdere og fagforeningsfolk, franske arbejdere og repræsentanter fra forskellige emigrantgrupper.

Inauguraladressen belyser de elendige vilkår arbejderklassen levede under i

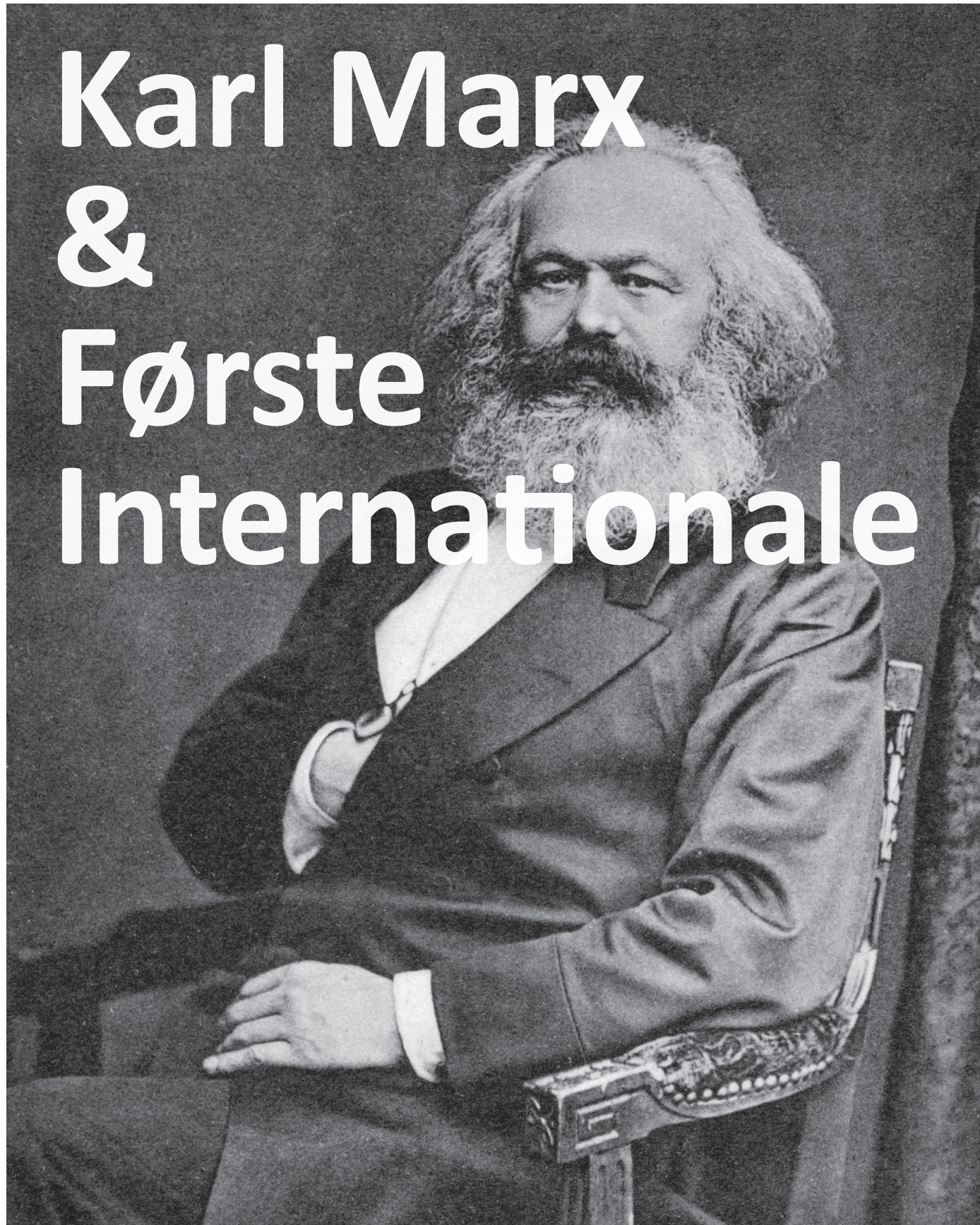
England. I talen starter Marx med at fastslå, »at arbejderklassens usle kår ikke er blevet forbedret. Bønderne i Irland fortrængtes af de nye landbrugsmaskiner, hverken silkevæverne, syerskerne, handskemagerne eller strømpestrikerne fik den mængde mad og drikke, som efter en læges anvisning [...] akkurat slår til for at afværge sultesygdomme [...]«.

Ud fra nogle officielle beretninger, som sundhedsministeren havde sat i gang, fortæller Marx, at langt over en femtedel af landbefolkningen (ud fra de familier, der var blevet undersøgt) levede for under det, lægen havde anbefalet som et minimum af næringsråstoffer. Arbejderne var ikke fattige, fordi de manglede arbejde. Det var blandt den arbejdende befolkningsklasse, at der herskede en udbredt fattigdom. Dette kunne lade sig gøre, fordi det arbejde, de lavede, blev underbetalt, og som Marx skildrer: »Faktisk er det arbejde, der kræves for at tjene til denne sulteration, i de fleste tilfælde overmåde udstrakt.«

Industrialiseringen medførte også en enorm vækst, men som det var generelt for industrialiseringen, var den »berusende vækst af rigdom og magt« indskrænket til den besiddende overklasse. Denne tese blev støttet af en anden officiel beretning (taget fra Inauguraladressen), der fortæller:

»Omtrent 3000 personer har en årlig indtægt på 25.000.000 pund sterling, hvilket er mere end samtlige landarbejderes samlede årsindtægt i England og Wales.« og »[...] antallet af mandlige jordbesiddere i England og Wales er gået fra 16.934 i 1851 til 15.066 i 1861[...] jordbesiddelsens koncentration er tiltaget med 11 procent på 10 år.«

Karl Marx & Første Internationale

Karl Marx, filosof og teoretiker, men også praktiker og ledende kraft i opbygningen af Første Internationale.

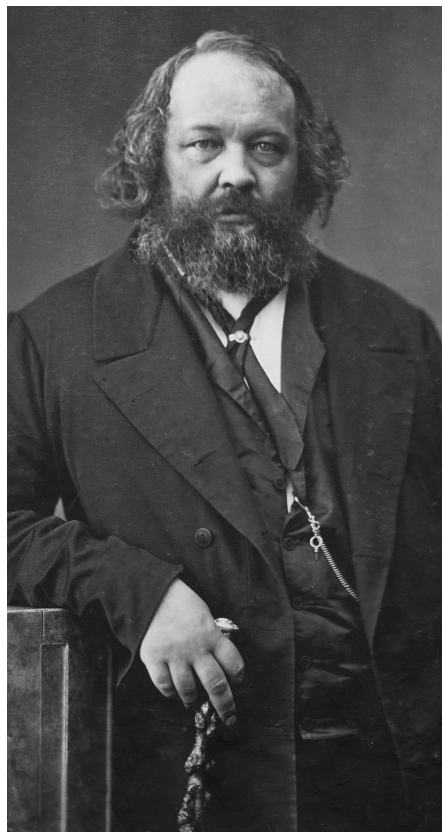
I takt med den økonomiske vækst og velstand blandt nogle klasser skete der en tiltagende forarmelse og degradering af arbejderklassen. Marx berettede, at den britiske industri, kapitalistisk udvikling af teknologien, forbedringer af trafikken eller andre kapitalistiske tiltag, ikke på

nogen måde kunne forbedre vilkårene for arbejderklassen eller fjerne undertrykkelsen fra den herskende kapitalistiske klasse. For som han siger: »... i en tid med 'berusende' økonomisk fremgang udviklede sultedøden sig næsten til en fast institution i det britiske imperiums hovedstad«.

Nødvendigheden af en International Arbejdersammenslutning

I Inauguraladressen forklarer Karl Marx, hvorfor det er nødvendigt med en International Arbejdersammenslutning, men hans holdning til nødvendigheden af en international revolution står mere klart i

Mihail Bakunin, russisk anarkist, ivrig tilhænger af Første Internationale, men stærk modstander af marxismen

blandt andet det Kommunistiske Manifest. Talen er ikke en dækkende præsentation af Karl Marx' holdninger og analyse af proletariatets diktatur, det klasseløse samfund, eller den teoretiske kritik af den kapitalistiske økonomi. Marx frygtede, at hans teorier og revolutionære holdninger ville splitte Internationalen lige fra starten, fordi fagforeningslederne ikke kunne tilslutte sig den klare revolutionære linje.

Da kapitalismen udviklede sig mere og mere internationalt, blev det nødvendigt for arbejderklassen at forene sig internationalt. Overklassen fører bevidst en

aggressiv udenrigspolitik, der skal fremprovokere nationale følelser blandt arbejderklassen i de forskellige lande. Dette fjerner fokus fra de nationale problemer, der er i landet, og forhindrer dermed arbejderoprør. Disse bevidste handlinger vender arbejderklassen i de enkelte lande mod hinanden og kan føre til krig. Det er derfor nødvendigt at arbejderklassen står sammen i en international arbejdersammenslutning for at nedbryde fordommene og forhindre krig. Men det er også nødvendigt for at genskabe fokus på bekæmpelsen af ens egen overklasse. Marx mener, at det er arbejdernes pligt at beherske den internationale politik.

Så vigtig den nationale organisering end er, lige så vigtig er den internationale organisering af arbejderne. Organiseringen skal dele og udveksle de erfaringer, arbejderne har fået igennem historien. For at arbejderklassen kan befries, må den stå tæt sammen i alle kampe.

Politiske holdninger i Første Internationale

Der var tre stærke politiske strømninger i Første Internationale; anarkisme, økonomisme (reformister) og marxisme. Det mest interessante i Internationalen var Marx' opgør med anarkismen, fordi det satte hele Internationalens overlevelse på prøve.

Blandt de fremtrædende anarkister var der først Pierre Joseph Proudhon (1809-1865), der kritiserede Marx' »centralistiske autoritære« retning (proletariatets diktatur). Modsætningerne mellem anarkismen og marxismen blev dog først »farlig« for Internationalen, da

Bakunin med sin intelligens og indflydelse lagde op til stridighederne.

Mihail Bakunin (1814-1876) var russisk anarkist og kendte Marx fra tiden i Paris 1843-44. Det var Marx selv, der inviterede Bakunin ind i Første Internationale og senere sendte ham et eksemplar af Kapitalen (i 1868). Da Bakunin meldte sin indmeldelse i Internationalen, sagde han, »Mit fædreland er nu Internationale [...] jeg er din elev og er stolt af at være det,« og han respekterede også Marx' videnskabelige værk, men var stadig meget skeptisk overfor de »videnskabelige abstraktioner«, lige så snart de skulle føres ud i virkeligheden, fordi de ville tilegne sig førerskabet.

Han var modstander af marxismen og kommunismen: »[...]at jeg må indlede en strid med ham, vel at mærke ikke for at angribe ham personligt, men på grund af et principspørgsmål, nemlig statskommunismen, hvis glødende tilhænger han og englænderne og tyskerne er. Det ville blive en kamp på liv og død.«

Efter kongressen i Basel i 1869, hvor Marx og Bakunin havde haft en magtkamp og Marx vandt, udtalte Bakunin: »Jeg ønsker dog statens afskaffelse, den radikale udryddelse af det statsautoritetens princip, som indtil nu har gjort menneskerne til slaver, undertrykt dem, udbytter dem og fornædret dem« og han afviste alle andre muligheder end den, der umiddel-

Delegerede ved Første Internationales kongres i Geneve 1866

bart tjente den sociale revolution.

Konflikten lå i, at anarkisterne ville gå direkte til en afskaffelse af staten, når revolutionen begyndte, hvorimod Marx' historiske filosofi siger, at afskaffelsen af staten kommer på det tidspunkt, hvor klasserne er nedbrudt, men indtil da må et proletariatets diktatur besidde statsmagten. Bakunin mente, at denne filosofi tildelte og koncentrerede al magten i staten, og at det kunne centralisere al ejendom i statens hænder.

Marx' position sejrede til sidst over anarkismen på kongressen i Haag i 1872, som ekskluderede Bakunin og flere af hans tilhængere. Imidlertid stoppede Internationalen med at fungere i praksis, da Marx flyttede generalrådets sæde til USA pga. den ændrede situation efter Pariserkommunens fald i 1871. Første Internationale blev officielt opløst i 1876 pga. forfølgelse, splittelse og økonomiske problemer.

Karl Marx' betydning

Karl Marx fik vedtaget sit forslag til programdokument (Inauguraladressen) for Internationalen, og havde derfor en ledende rolle i Første Internationale. Han skrev også mange andre manifeste og resolutioner til kongresser, var sekretær for Tysklands afdeling af Internationalen og tog også mange andre arbejdsopgaver på sig. Marx var stort set altid til stede på

de ugentlige møder i Første Internationales generalråd. Ellers diskuterede han hele tiden med medlemmerne fra forskellige lande, for at overbevise dem om marxismens analytiske metode. Han deltog i flere af de internationale kongresser, der blev afholdt i Geneve, (1866), Bruxelles (1868), Basel (1869) og Haag (1872). Ofte var det

» Arbejdernes spredte, men omfattende kampe for dagligdagens krav, blev sat ind i den store historiske sammenhæng«

de dagspolitiske spørgsmål, som arbejdstid, kvinde- og børnearbejde, fagforeninger, skolevæsenet, staten og den politiske virksomhed, der blev taget op.

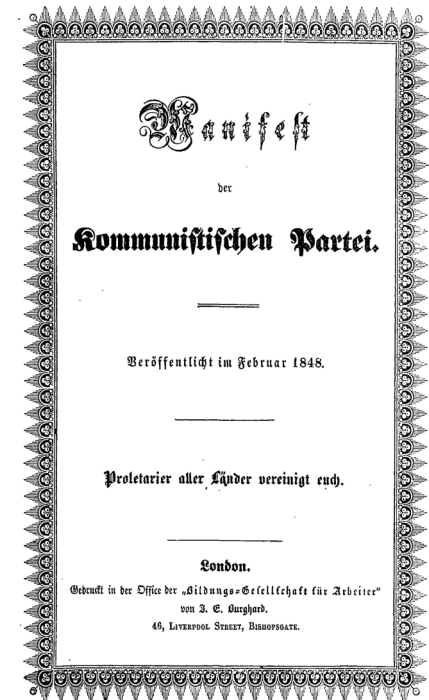
Samtidig med sit store organisatoriske og politiske arbejde i Internationalen var Marx også i gang med at skrive »Kapitalen«. Første bind blev udsendt i 1867. I »Kapitalen« beskrev Marx, hvorfor de kapitalistiske økonomier med jævne mellemrum rystes af omfattende kriser. Denne analyse af de økonomiske kriser var aldrig set før. Arbejdet og udbredelsen af »Kapitalen« fik en enorm betydning for arbejderbevægelsen, og dermed Første Internationale.

Marx og Engels skolede den fremvoksende arbejderbevægelse og dens ledelse

med teoretiske analyser, igennem ledelsen af Første Internationale, artikelskrivning og diskussioner mm. Arbejdernes spredte, men omfattende kampe for dagligdagens krav, blev sat ind i den store historiske sammenhæng. Den voksende arbejderbevægelse erfarede dermed sin rolle som bærer af den kraft, der ikke blot kunne forbedre løn- og arbejdsforhold for sig selv, men også den kraft, der skulle kæmpe for at sikre alle fattige klasser uddannelse, kultur, »frihed, lighed og broderskab«.

Dette første forsøg (Første Internationale) på at udvikle en international revolution lykkedes i første omgang ikke, men man lagde grunden til den enorme udvikling i den internationale arbejderbevægelse. Gennem udvikling af store arbejderpartier, reformkrav i parlamenter i hele verden, revolutioner og kampe har arbejderbevægelsen fremtvunget friere og mere værdige levevilkår for millioner og atter millioner af undertrykte mennesker over hele jorden. Denne kamp er endnu ikke afsluttet, før alle undertrykte er blevet frie og lever på et acceptabelt levestandardniveau.

Marxismen har således haft en enorm betydning fra udviklingen af Første Internationale frem mod velfærdssamfundene i dag, og for den kommende frigørelse af fattige og undertrykte klasser i hele verden.

Forsiden af førsteudgaven af »Det Kommunistiske Manifest«, her står holdningen til nødvendigheden af en international revolution meget klart.

TAG MED PÅ RØDT PÅSKESEMINAR!

UDVIKLING HOLDNINGER DISKUSSION KONFRONTATION FEST&TEATER FOREDRAG LEG&SAMVÆR

Igen i år inviterer SAP til rødt påske-seminar:

Påske-seminaret er mere end or-ganiserede politiske diskussioner. Her er masser af plads til fritid med mulighed for at udfolde sig i den omliggende natur eller over en gang Scrabble, Cranium eller revyteater.

Påske-seminaret er også en ene-stående chance for at møde gamle og nye kammerater over en kop kaffe eller øl og en snak.

Vi slutter seminaret lørdag aften med en flot og festlig påskemiddag.

Vi ses i påsken!

HOLDNINGER							Torsdag 5. april		Fredag 6. april		Lørdag 7. april							
DISKUSSION KONFRONTATION FEST&TEATER FOREDRAG LEG&SAMVÆR							9.30 – 11.30											
							Socialdemokraterne - de evige reformister? Skolingsworkshop		Staten og de revolutionære Skolingsworkshop		Energisk energi Stil krav							
							Glæden ved ungdommen SUF, EUN og ungdoms-organisering		Økologi og klassekamp - socialistisk landbrugspolitik		Hva' så Europa?							
							Psykisk arbejdsmiljø - hvis er ansvaret?		Aktuelt emne		Musik og mobilisering - hvad er mobiliserende musik og hvorfor?							
12							Frokost		Frokost		Frokost							
14 – 16							Global ungdomsradikalisering - indigneret eller kamplar?		Arbejdsløs? Så ta' dig sammen! Organisering og fælles kamp		Afslutningsdebat Ø's rolle nu og i fremtiden - strategi og program							
							Feministisk selvorganisering - og hvad med mændene?		PET og fløjene									
							Adfærdsgift - asociale skatter eller samfundnyttige afgifter?		Film: The inside job Portræt af finanskrisen									
16							Rundbold for alle		Revygruppe Fritidsworkshop		Fodbold for alle		Revygruppe Fritidsworkshop		Orienterings- løb for alle		Revygruppe Fritidsworkshop	
Onsdag 4. april							Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad	
18							Velkomst til Påske-seminaret Middag kl. 19		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad	
20 – 22							Velkomst workshop		Paneldebate: Ø's rolle under en S-R-SF regering		Arbejdernes København Allan Mylius Thomsen fortæller		Den store påskemiddag og festivitas		Den store påskemiddag og festivitas		Den store påskemiddag og festivitas	

Fælles
oprydning
og hjemrejse

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Tid: 4. - 8. april 2011

Sted: Naturskønne omgivelser
i Helsingør i Nordsjælland

Pris: 850 kr. for hele seminaret
625 kr. for arbejdsløse
425 kr. for fattigryve
250 kr. for børn fra 4 - 12 år
Prisen dækker program,
overnatning og mad.

Rejseretusion: Der er rejseretusion
for rejsende uden for HT-området.

Børn: Vi arrangerer børnepasning
og aktiviteter for børn, mens der er
program. Dog ikke under velkom-
sten og festen lørdag aften.

Tilmelding til børnepasning
senest den 14. marts

Tilmelding og information:
Læs mere på www.sap-fi.dk
eller skriv til SAP på sap@sap-fi.dk